

Plan-m.e.r. Bestemmingsplan Buitengebied West

Notitie Reikwijdte & Detailniveau

Gemeente

Bodegraven Reeuwijk

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
1.1	Actualisatie bestemmingsplannen Bodegraven-Reeuwijk	7
1.2	Aanleiding voor het plan-m.e.r.	7
1.3	Projectgebied	8
1.4	Leeswijzer	9
2.	Doelstellingen van het plan-m.e.r.....	11
2.1	Formele doelstelling plan-m.e.r	11
2.2	Plan-m.e.r. als hulpmiddel	11
2.3	Doel Notitie Reikwijdte en Detailniveau	13
3.	Beoordeling landbouwbeleid	15
3.1	Ruimtelijk beleid en milieueffecten	15
3.1.1	Het landbouwbeleid op hoofdlijnen	15
3.1.2	Milieuzoneringen	15
3.1.3	Meerwaardetoets bouwvlakaanpassing	17
3.1.4	Aanpak stikstofdepositie	17
3.1.5	Ondersteunende maatregelen.....	19
3.2	Vraagstelling en onderzoeksalternatieven.....	19
3.2.1	Algemeen	19
3.2.2	Referentiesituatie	21
3.2.3	Alternatief Autonome Ontwikkeling	21
3.2.4	Alternatief Vergunningenruimte	21
3.2.5	Alternatief Global Economy	22
3.3	Beoordelingskader	22
4.	Beoordeling functiewijziging voor de EHS	23
4.1	Het natuurbeleid tot 2010.....	23
4.2	Het natuurbeleid sinds 2010.....	23
4.3	Vraagstelling en onderzoeksalternatieven.....	24
4.3.1	Algemeen	24
4.3.2	Referentiesituatie en Autonome Ontwikkeling	24
4.3.3	Alternatief Beleidsvisie Groen 2013	26
4.3.4	Alternatief Agrarisch Natuurbeheer	26
4.3.5	Ruimtebalans van de alternatieven	27
4.4	Beoordelingskader	28
5.	Afstemming en participatietraject	31
5.1	Afstemming planprocedure, PAS en herijking EHS	31
5.2	Consultatie maatschappelijke organisaties.....	31
5.3	Formele participatie tijdens de m.e.r.-procedures.....	31

Bijlagen

- Bijlage 1: Inventarisatie en veestapelprognose Buitengebied West
Bijlage 2: Stikstofdepositie door veestapel Buitengebied West 2004, 2010 en 2012

COLOFON

De publicatie "Notitie Reikwijdte en Detailniveau - Plan-m.e.r. Bestemmingsplan Buitengebied West" is een uitgave van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk en is tot stand gekomen met ondersteuning van de Omgevingsdienst Midden Holland. Alles uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt mits met duidelijke bronvermelding.

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
Postbus 401
2410 AK BODEGAVEN

Tel.: 0172 - 522 522

info@bodegraven-reeuwijk.nl
www.bodegraven-reeuwijk.nl

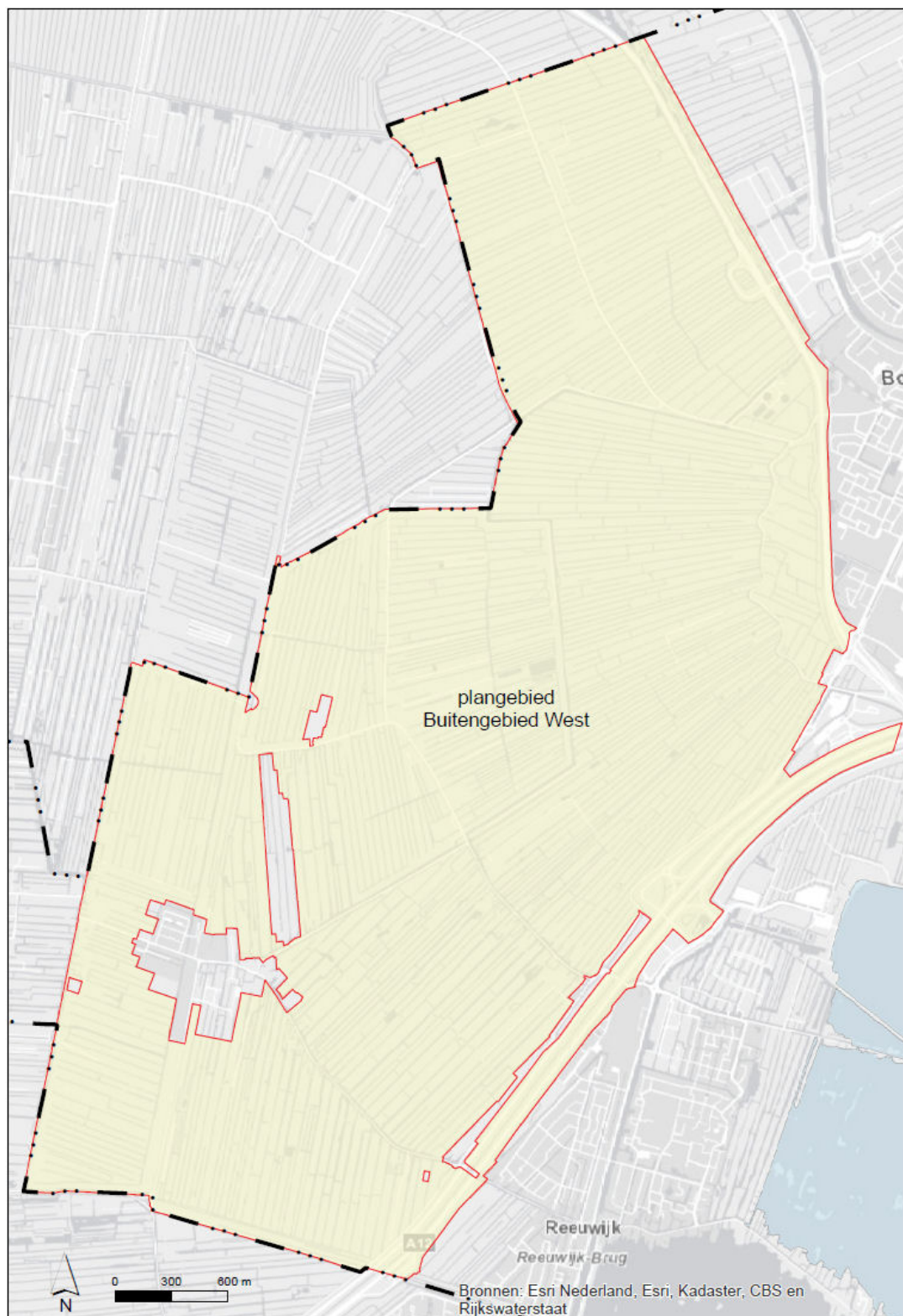

Fig. 1.1: Overzichtskartaal van het bestemmingsplangebied Buitengebied West

1. Inleiding

1.1 Actualisatie bestemmingsplannen Bodegraven-Reeuwijk

Op grond van haar wettelijke verplichting tot actualisatie van haar bestemmingsplannen heeft de gemeente Bodegraven-Reeuwijk het voornemen om in de komende twee jaar ook een deel van haar bestemmingsplannen voor het buitengebied te herzien. Het betreft daarbij onder meer delen van de bestemmingsplannen “Landelijk Gebied West” (vastgesteld op 28 februari 2000) en “Buitengebied Bodegraven” (vastgesteld op 16 december 2004).

Voor de hier gelegen veenweidegronden streven de Rijksoverheid en provincie Zuid-Holland naar een bestemming van de agrarische functie en het behoud van bestaande natuurwaarden. Dit heeft tot gevolg dat de bestaande landbouwgronden opnieuw van een agrarische bestemming zullen worden voorzien, en dat het behoud van ecologische waarden in het plangebied via een tweetal regelingen worden vormgegeven:

- een rechtstreekse natuurbestemming voor die terreinen die al in de vigerende bestemmingsplannen als natuurgebied zijn aangewezen en
- een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van de natuurbestemming indien de haalbaarheid van de natuurdoelen is aangetoond (zoals in het geval van natuurcompensatie).

De planherziening zal worden aangegrepen voor een zekere harmonisatie van de thans geldende planbepalingen met nieuwe beleidskaders en regelgeving voor het buitengebied en een aanpassing van de oude plansystematiek aan thans gebruikelijke juridische standaards. Daarbij zullen ook plandelen van andere bestemmingsplannen geïntegreerd en/of herzien worden. Dit geldt met name voor:

- het bestemmingsplan Landelijk Gebied 1972, herziening 1979 en
- het bestemmingsplan Rijksweg N11 vastgesteld op 28 september 1998.

1.2 Aanleiding voor het plan-m.e.r.

Het thans voorliggende voorontwerpbestemmingsplan bevat in zijn huidige vorm regels, die activiteiten mogelijk maken waarvoor op grond van vigerende regelgeving en jurisprudentie onderzocht dient te worden, of hiervan nadelige effecten op mens en milieu uit kunnen gaan. Het betreft hierbij:

- het beleid voor bouwvlakken voor landbouwbedrijven waar vee wordt gehouden, waardoor in het plangebied in theorie een niet nader gelimiteerde veestapel gehouden kan worden met de kans op een toename van de daaraan verbonden stikstofemissies en
- het beleid voor de natuurontwikkeling, dat oorspronkelijk op de aanwijzing van 150 ha natuur gericht was, maar sinds de besluitvorming rond de Beleidsvisie Groen op 30 januari 2013 via een algemene wijzigingsbevoegdheid moet worden vormgegeven.

Voor genoemde activiteiten zijn volgens de Wet Milieubeheer en het Besluit Milieueffectrapportage m.e.r.-plichtig.¹ Daarbij is van wezenlijk belang, dat beide activiteiten in het bestemmingsplan niet door een eindbestemming worden vastgelegd maar via een wijzigingsbevoegdheid. Hierdoor bestaat geen inzicht in de exacte omvang van de toekomstige veranderingen en de te verwachten milieueffecten. De betreffende planbepalingen zijn daarom als globaal kader stellend te beschouwen, waardoor voor onderhavig plan sprake is van een plan-m.e.r. plicht.

¹ zie artikel 7.2 van de Wet milieubeheer en artikel 2 en bijlage D van het Besluit Milieueffectrapportage

Voor het plangebied is verder ook van belang, dat het op enige afstand van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck is gelegen. In verband met de stikstofproblematiek rond dit Natura 2000-gebied dient volgens art. 19j van de Wet milieubeheer getoetst te worden of de planbepalingen negatieve effecten hebben op de haalbaarheid van de Natura 2000-doelstellingen en hier in het bijzonder de haalbaarheid van stikstofgevoelige habitattypen. In individuele gevallen wordt hiervoor normaliter gebruik gemaakt van een passende beoordeling. Omdat in onderhavig plan echter sprake is van kader stellend beleid door middel van flexibele bestemmingsplanregels, vindt de toetsing van de milieueffecten plaats in het kader van een plan-m.e.r.

1.3 Projectgebied

Het projectgebied voor onderhavige m.e.r.-procedure is identiek aan het plangebied van het voorontwerpbestemmingsplan. Gezien de wederzijdse externe effecten tussen het plangebied en zijn directe omgeving dient het onderzoeksgebied voor de milieueffecten echter ruimer geïnterpreteerd te worden.

De externe werking van het bestemmingsplan heeft voor zo ver van toepassing vooral betrekking op het Natura 2000-gebieden "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck". Voor dit natuurgebied zijn in het aanwijzingsbesluit expliciete instandhoudingsdoelen geformuleerd waaronder het behoud en de uitbreiding van gebiedstypische habitattypen of leefmilieus voor het veenweidegebied.

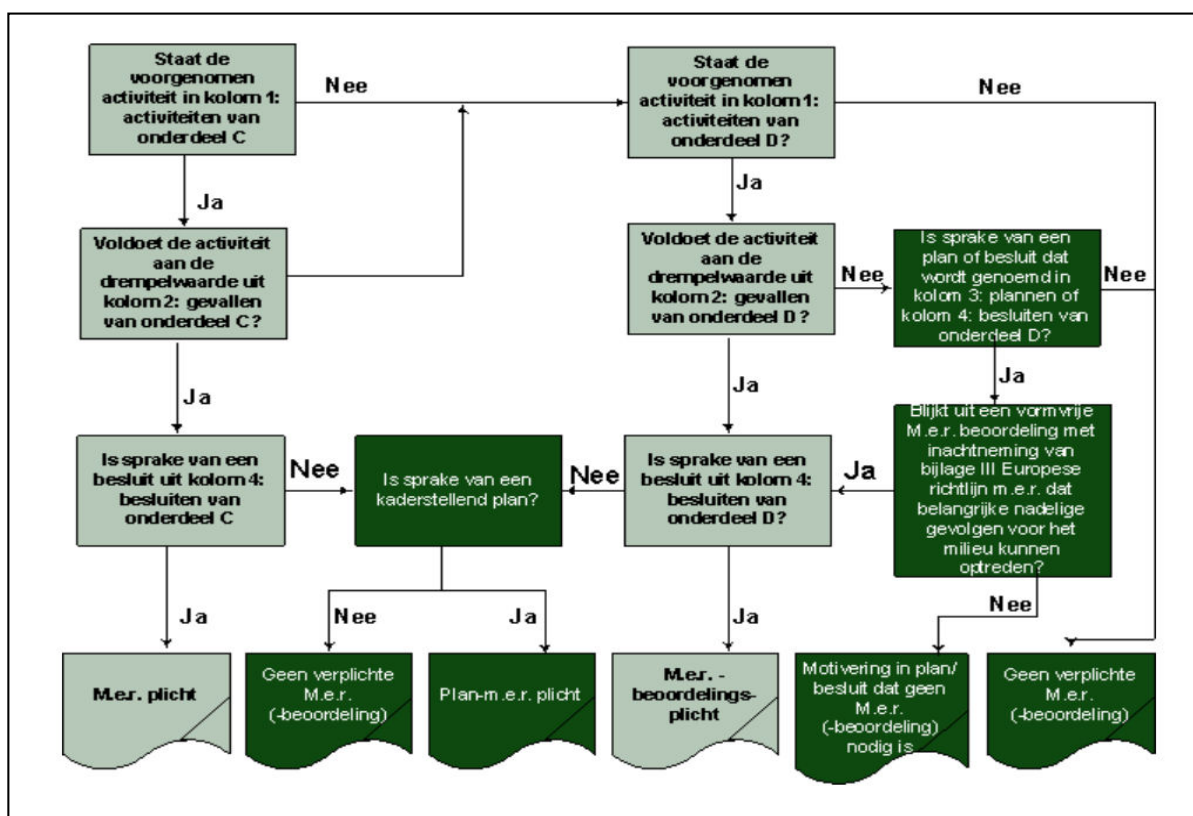

Fig. 1.2: Beoordelingsschema voor mogelijk MER-plichtige activiteiten (bron: Infomil - 2012)

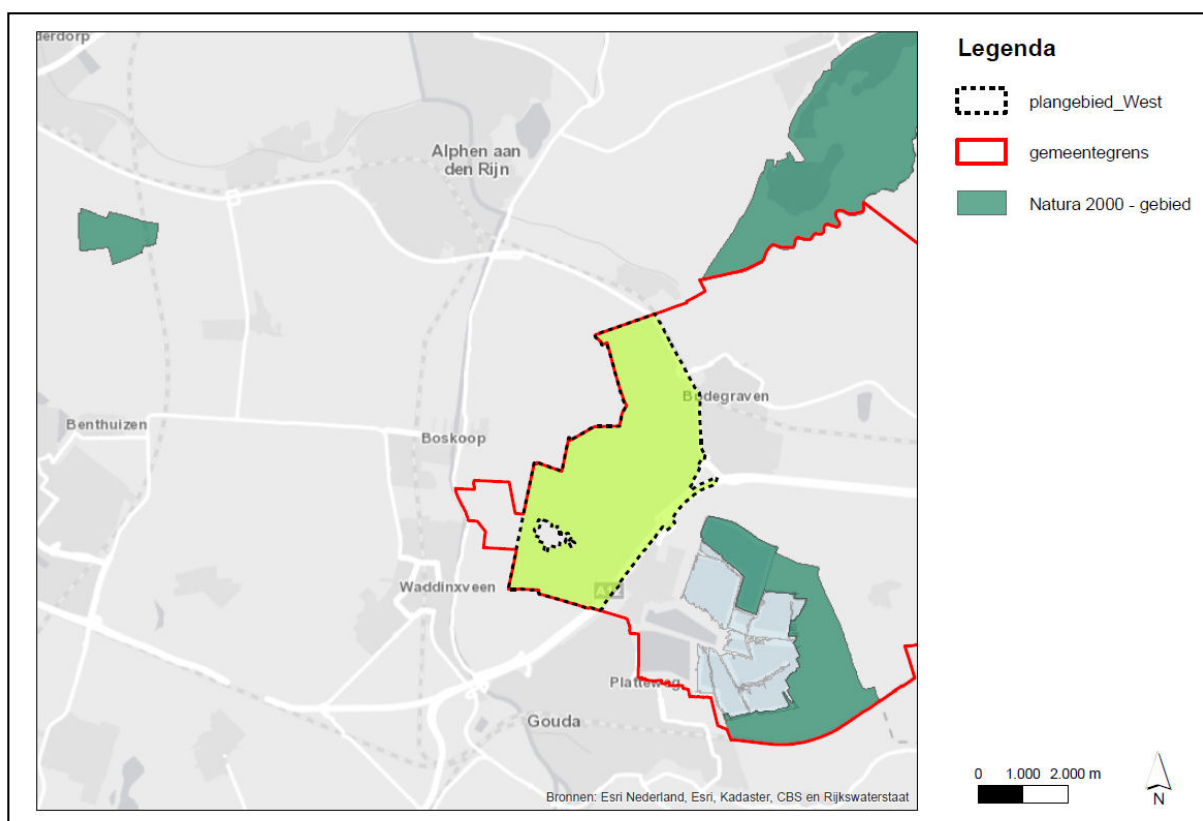

Fig. 1.3: Ligging plangebieden ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Voor de Natura 2000-gebieden “Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein” en “De Wilck” zijn in de aanwijzingsbesluiten geen specifieke habitatdoelstellingen opgenomen. Hier kan de toetsing van de milieueffecten formeel gezien in principe beperkt blijven tot de gevolgen voor de in het aanwijzingsbesluit opgenomen doelsoorten.² Omdat de Rijksoverheid echter te kennen heeft gegeven, voor eerste genoemd Natura 2000 gebied de aanwijzing van een habitatdoel te overwegen zal in de plan-m.e.r. ook rekening worden gehouden met de aanwijzing van het habitatdoel “Instandhouding en uitbreiding van het habitattypen Kievitsbloemgrasland (H 6510 B)”.

1.4 Leeswijzer

De uitwerking van onderhavige notitie maakt deel uit van de formele procedurestappen behorend bij een plan-m.e.r. procedure zoals die in de Wet milieubeheer is vastgelegd. Alvorens een nadere toelichting wordt gegeven op de m.e.r.-relevante activiteiten en onderzoeksvragen zal in hoofdstuk 2 een korte toelichting op de formele en informele doelen van het plan m.e.r. worden gegeven.

In hoofdstuk 3 wordt vervolgens stil gestaan bij de ontwikkeling van de landbouwsector gedurende de voorbije bestemmingsplanperiode en de ontwikkelingskansen die in het toekomstige bestemmingsplan worden behouden. Bijzondere aandacht krijgen daarbij:

² Voor het Natura 2000-gebied “Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein” zijn dit de doelsoorten Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient en voor het Natura 2000-gebied “De Wilck” slechts de Kleine Zwaan en Smient.

- de ontwikkeling van de veestapel van de plaatselijke landbouwbedrijven
- de daaraan verbonden stikstofemissies in de huidige situatie
- de verwachte ontwikkeling van de stikstofemissie op basis van het nieuwe plan en
- de effecten hiervan op de directe omgeving.

In hoofdstuk 4 zal daarna een toelichting worden gegeven op het natuurbeleid van de hogere overheden dat sinds 2010 een sterke wijziging heeft ondergaan. Speciale aandacht krijgen daarbij de wijziging van het natuurbeleid voor Reeuwijk Dorp e.o.

Zowel in hoofdstuk 3 als in hoofdstuk 4 zal worden aangegeven op welke manier de gevolgen van de beleidsregels voor landbouw en natuur getoetst zullen worden. Daarbij wordt onder meer stil gestaan bij de onderzoeksalternatieven, waarmee de mogelijke effecten op mens en milieu getoetst worden.

Afgesloten wordt de notitie in hoofdstuk 5 met een korte beschrijving van de volgende procedurestappen van de m.e.r.-procedure en de reikwijdte van de participatie van belanghebbenden en maatschappelijke organisaties bij deze procedure.

2. Doelstellingen van het plan-m.e.r.

2.1 Formele doelstelling plan-m.e.r

Het formele doel van het plan-m.e.r. is de verkenning van de milieueffecten van de m.e.r.-plichtige activiteiten, die door het nieuwe bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt.

Achterliggende gedachte is daarbij de bescherming van milieus die door deze activiteiten nadelen zouden kunnen ondervinden. Hierdoor wordt recht gedaan aan de m.e.r.-beoordelingsplicht zoals vastgelegd in de Wet milieubeheer, het Besluit m.e.r. en art. 19j van de Natuurbeschermingswet.

2.2 Plan-m.e.r. als hulpmiddel

Naast deze beschermende functie heeft het plan-m.e.r. echter ook nog een belangrijke functie als hulpmiddel bij de motivering en aanscherping van de nieuwe planbepalingen. Dit geldt met name voor de regelgeving die verband houdt met de al lang slepende publieke discussie over de toekomstperspectieven van de landbouwsector en de natuurhuishouding in het veenweidegebied. In deze discussie wordt geregeld de stelling gehanteerd dat de landbouwsector de natuurontwikkeling in de regio in sterke mate belemmert, waardoor een beperking van de ontwikkelingskansen van de hier gelegen landbouwbedrijven noodzakelijk zou zijn. Veel gehoorde suggesties hieromtrent zijn het voorstel tot verkleining van bouwvlakken voor veehouderijbedrijven of de onthouding van vergunningen voor de uitbreiding van veestapels.

De stelling, dat de landbouwsector de verdere natuurontwikkeling in de regio structureel belemmert, wordt echter door veel betrokkenen ook regelmatig in twijfel getrokken. Zij verwijzen hierbij onder andere naar de ontwikkelingen in de landbouwsector in de afgelopen jaren en het gegeven dat de invloed van de agrarische sector op de natuurhuishouding gedurende de voorbije planperiode aantoonbaar is afgenomen. Voorbeelden hiervan zijn:

- de afname van het aantal landbouwbedrijven
- de vermindering van de regionale veestapel
- de daaraan verbonden daling van de stikstofemissies in de regio en
- het relatief extensieve karakter van de regionale melkveehouderij ten opzichte van landbouwregio's met veel intensieve veehouderijen.

Met het oog op deze discussie wil de gemeente het plan-m.e.r. aangrijpen om de feitelijke wisselwerking tussen de veehouderij en de natuurhuishouding in beeld te brengen. Daarbij zal tevens worden bekeken in hoe verre deze relatie door het beoogde ruimtelijk beleid beïnvloed wordt en of in de planbepalingen regelingen moeten worden opgenomen, om negatieve effecten van het ruimtelijke beleid op de natuurhuishouding te voorkomen.

De wisselwerking tussen de landbouwsector en de natuurhuishouding zal worden geanalyseerd aan de hand van verschillende scenario's, waarvan de details in hoofdstuk 3 worden toegelicht. Daarbij zal onder andere een beroep worden gedaan op trendscenario's zoals die door de Rijksoverheid en haar adviseurs worden gebruikt. Meer concreet betreft het hier scenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving, die ook in andere m.e.r.-procedures als kapstok voor de beoordeling van milieueffecten zijn gebruikt en die naast andere economische parameter ook uitgangspunten voor de toekomstige landbouwonwikkelingen in Nederland bevatten.³

³ Voor de details van deze scenario's wordt hier korthedshalve verwezen naar de paragraaf 3.4.

De berekeningen samengevat				
	Global Economy	Strong Europe	Transatlantic Market	Regional Communities
niveau in 2040				
Demografie en economie				
Inwoners	19,7 miljoen	18,9 miljoen	17,1 miljoen	15,8 miljoen
Aantal huishoudens	10,1 miljoen	8,6 miljoen	8,5 miljoen	7,0 miljoen
BBP/hoofd (2001 = 100)	221	156	195	133
Vergrijzing (aandeel 65+ in bevolking)	23%	23%	25%	25%
mutaties t.o.v. 2002				
Wonen				
Eengezinswoningen	+1,9 miljoen	+1,1 miljoen	+1,0 miljoen	+0,3 miljoen
Meergezinswoningen	+1,2 miljoen	+0,6 miljoen	+0,5 miljoen	+0,1 miljoen
Werken				
Areaal bedrijventerrein	+43%	+18%	+23%	-3%
Kantoren	+34%	+19%	+16%	+1%
Informele locaties	+46%	+27%	+25%	+7%
Mobiliteit				
Reizigerskilometers	+40%	+30%	+20%	+5%
Goederenvervoer ton km	+120%	+40%	+65%	-5%
Congestie-uren	+70%	0%	-10%	-70%
Landbouw				
Areaal landbouw	-15%	-15%	-15%	-10%
Areaal glastuinbouw	+60%	-15%	+5%	-45%
Aantal melkkoeien	+25%	-5%	-5%	-15%
Aantal varkens	-5%	-55%	-5%	-55%
Energie				
Energiegebruik	+55%	+10%	+40%	-5%
Gebruik kolen	+195%	+40%	+155%	+35%
Aardgasvoorraden	-95%	-85%	-85%	-75%
Aandeel hernieuwbare elektriciteit	1%	34%	2%	24%
Milieu				
CO ₂ -emissie	+65%	-20%	+30%	-10%
Ziekte last chronisch fijn stof	+22%	+5%	+26%	+1%
Afval totaal	+100%	+44%	+53%	+11%
Natuur en recreatie				
Natuur (hoofd functie)	+20%	+25%	+18%	+22%
Sport- en recreatieterrein	+75%	+48%	+33%	+18%
Areaal lage stikstofdepositie (%-punt)	0%	+53%	+3%	+51%

Fig. 2.1: Overzicht kencijfers planeconomische scenario's
Planbureau voor de Leefomgeving

2.3 Doel Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Met de “Notitie Reikwijdte en Detailniveau” geeft de gemeente Bodegraven-Reeuwijk op de eerste plaats gevolg aan de wettelijke verplichtingen omtrent de consultatie van relevante overheidsinstanties of semioverheden zoals die in de Wet milieubeheer is vastgelegd. Naast deze formele verplichting zijn met de notitie echter ook nog de bijkomende doelen gemoeid:

- een analyse van de ontwikkelingen in de veehouderij in de afgelopen planperiode
- een definitie van de referentiesituatie voor de beoordeling van toekomstige veehouderijontwikkelingen
- de afbakening van ontwikkelingsalternatieven voor deze bedrijfstak en
- de concretisering van een beoordelingskader voor deze alternatieven.

De belangrijkste doelen van deze notitie met betrekking tot de herbestemming of functiewijziging voor natuurdoelen zijn:

- een algemene beschrijving van de (planologische) uitgangssituatie voor het toekomstige natuurbeleid en natuurbeheer
- afbakening van mogelijke natuurontwikkelingsscenario's en
- afbakening van het beoordelingskader voor deze alternatieven.

Tenslotte biedt deze notitie inzichten in de formele procedure voor het plan-m.e.r. en de afstemming met de bijbehorende bestemmingsplannen. In dat kader wordt ook stil gestaan bij de participatie van burgers en betrokken belangenorganisaties.

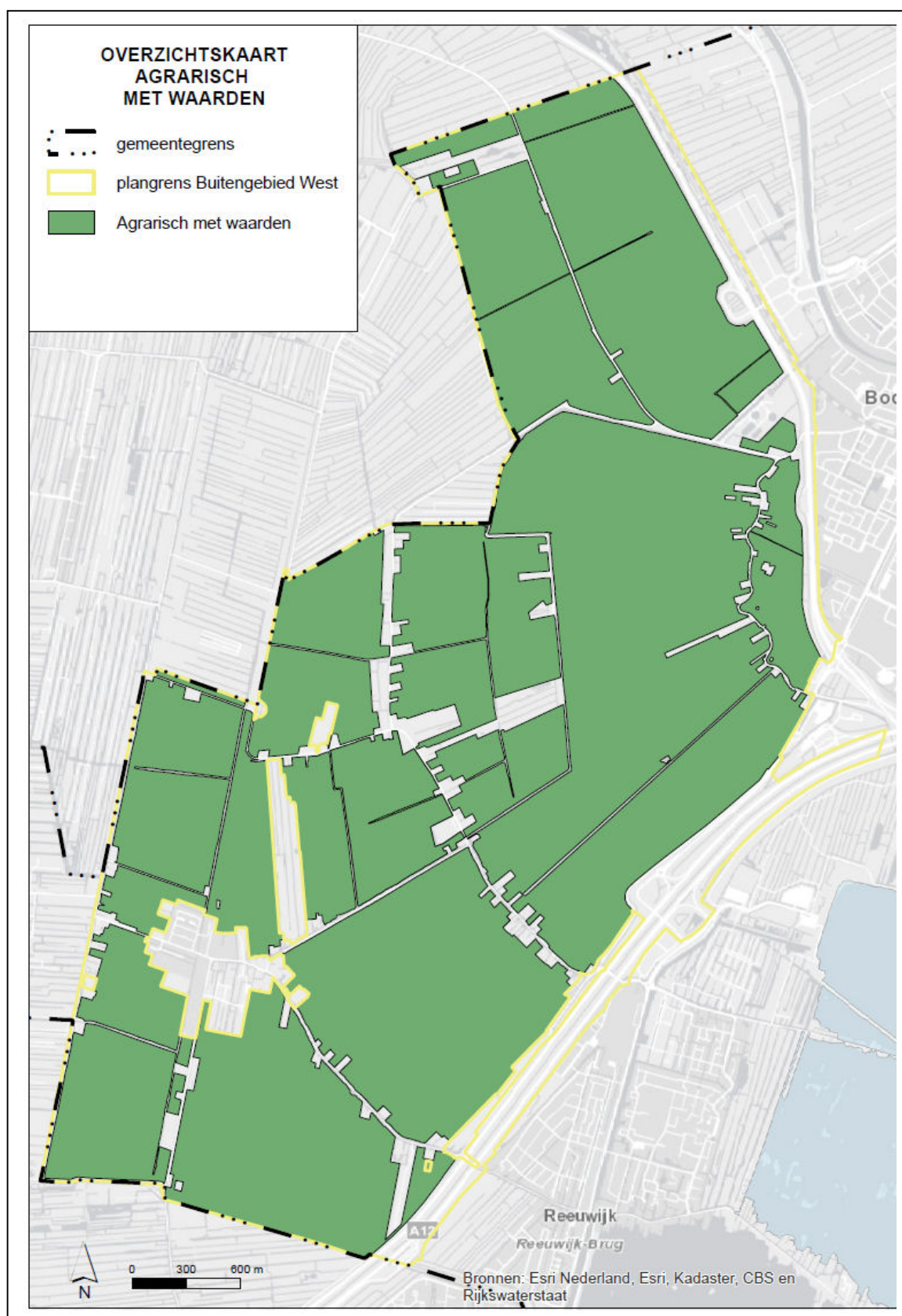

Fig. 3.1: Overzichtskaart agrarische functie Buitengebied West

3. Beoordeling landbouwbeleid

3.1 Ruimtelijk beleid en milieueffecten

3.1.1 Het landbouwbeleid op hoofdlijnen

Zoals uit de regels en de verbeelding van het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied West kan worden afgeleid is het ruimtelijke beleid voor dit deel van het buitengebied gericht op de handhaving en versterking van het agrarische cultuurlandschap. De vigerende bestemmingen worden daarbij omgezet in de thans gebruikelijk hoofdbestemming "Agrarisch met waarde", waar gewenst aangevuld met bouwvlakken ten behoeve van agrarische bedrijven en met dubbelbestemmingen, waarmee het behoud of de realisatie van aanvullende doelen gewaarborgd wordt. Dit geldt bijvoorbeeld voor de dubbelbestemmingen Waarde Archeologie en Waarde Cultuurhistorie. Meer concreet zijn de gekozen planbepalingen gericht op:

- handhaving van de agrarische bestemming voor circa 1315 ha aan land- en tuinbouwgrond
- het behoud van bestaande sierteeltbedrijven
- het behoud van 40 veehouderijbedrijven
- handhaving van de huidige bedrijfslocaties van de positief bestemde veehouderijen
- een verbod op nieuwvestiging van bedrijven voor de intensieve veehouderij
- handhaving van de wijzigingsbevoegdheid voor een ruimer bouwvlak voor veehouderijen tot een maximum van 2 ha.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden kan worden geconstateerd, dat het Buitengebied West in de ruime invloedssfeer van deze natuurkerngebieden en van EHS-gebied is gelegen. Mede hierom dient onderzocht te worden of de in de plannen opgenomen regelingen nadelige effecten op de natuurhuishouding kunnen hebben. Zo ja dient tevens te worden bepaald of deze effecten met een ander ruimtelijk beleid of een gewijzigd milieubeleid voorkomen of gecompenseerd kunnen worden; bijvoorbeeld door strategieën als:

- een doelgerichte zonering van de landbouwfunctie (zie 3.1.2) of
- een specifiek bouwvlakkenbeleid voor veehouderijbedrijven (zie 3.1.3).

3.1.2 Milieuzonerings

Tijdens de voorbereiding van dit bestemmingsplan heeft de gemeente geconstateerd dat de invloed van de bedrijven op de in de regio gelegen Natura 2000 gebieden als zeer gering moet worden beschouwd. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de relatief grote afstand van de ondernemingen tot de natuurgebieden⁴ en de gunstige spreiding van de emissies van de afzonderlijke bedrijven. Herkenbaar is dit met name aan het spreidingsgedrag van de stikstofdeposities van de landbouwbedrijven, die voor het merendeel in de rechtstreekse omgeving van de bedrijven worden afgezet. Hierdoor daalt de depositie tussen bron en Natura 2000 gebieden zo sterk, dat zij in de beschermde gebieden amper meer waarneembaar is.⁵ Het effect op de natuurgebieden wordt door de gemeente daarom als niet significant beschouwd en de instelling van emissiebeperkende milieuzones als niet effectief.

⁴ De kortste afstand tussen de landbouwbedrijven in het plangebied en de N 2000-gebieden bedraagt resp. 2000 m (tot de Nieuwkoopse Plassen & De Haack) en 4000 m (tot het N 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein).

⁵ Volgens het Ministerie van Economische Zaken mag worden verondersteld dat de depositie binnen een straal van 2000 m afneemt tot circa 5 mol/ha en jaar bij een totale depositie van circa 1450 mol (PAS rapportage fase III, 2012).

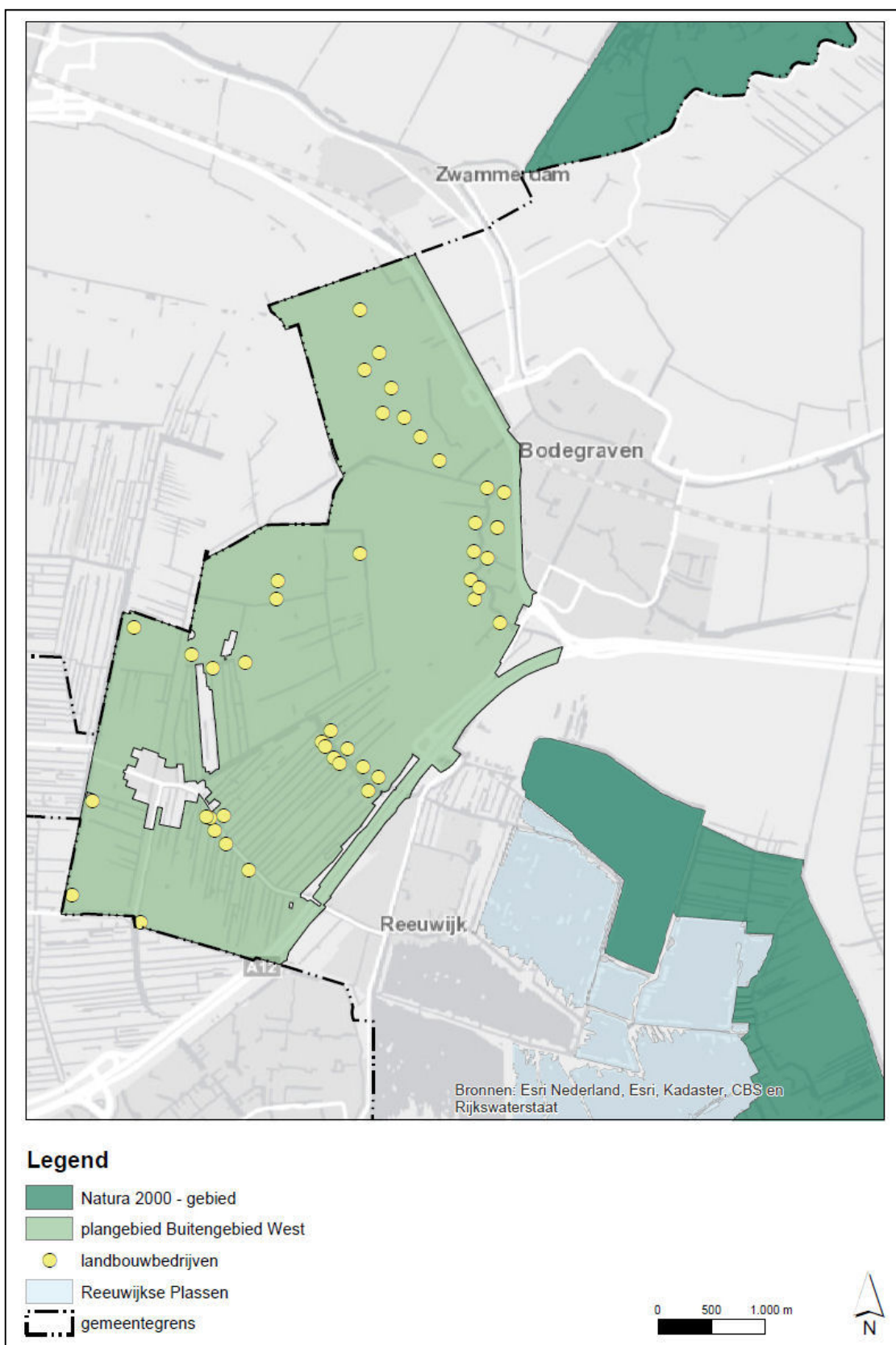

Fig. 3.2: Ligging landbouwbedrijven Buitengebied West t.o.v. het Natura 2000-gebied

Duidelijk wordt dit aan de hand van stikstofdeposities in het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen & De Haack. Volgens berekeningen van de Rijksoverheid lag de stikstofdepositie in dit gebied in het jaar 2010 gemiddeld bij circa 1450 mol per hectare en jaar; terwijl de kritische depositiewaarde (KDW) van de meest gevoelige habitattypen 714 mol bedraagt. Ook al wordt verwacht dat de feitelijke depositie tot 2030 naar een gemiddeld niveau van 1295 mol zal gaan dalen; moet worden geconstateerd dat de KDW nog steeds met meer dan 580 mol zal worden overschreden; ook al zouden alle landbouwbedrijven in het Natura 2000-gebied worden beëindigd.

3.1.3 Meerwaardetoets bouwvlakaanpassing

Om nadelige effecten van het bestemmingsplan op de Natura 2000-gebieden te voorkomen heeft de gemeente op de tweede plaats onderzocht of een aangepast bouwvlakkenbeleid tot een lagere stikstofdepositie zou kunnen leiden. De gedachte daarbij daarbij was, dat de bouwvlakken in de toekomst niet meer zouden mogen groeien zodat een verreikende intensivering van de bedrijfsactiviteiten en de bouw van aanvullende veestallen kon worden uitgesloten.

Tijdens deze analyse is geconstateerd dat de 35 rundveehouderijen in het plangebied West gemiddeld over een bouwvlak van ruim 0,8 ha beschikken met een gemiddelde rundveestapel van ca. 90 stuks rundvee. Daarnaast kon worden geconcludeerd dat de bouwvlakken van landbouwbedrijven met een grote veestapel relatief sterk uiteenlopen en dat in het plangebied zowel veehouderijen met een bouwvlak van 1,2 ha voorkomen en een veestapel van circa 70 runderen als rundveehouders met een bouwvlak van ruim 0,7 ha en meer dan 200 runderen.

Op grond van deze gegevens is de conclusie gerechtvaardigd dat de omvang van de bouwvlakken voor de grootte van de veestapel blijkbaar van ondergeschikt belang is. Doorslaggevend zijn veel meer het individuele bedrijfsprofiel van de landbouwbedrijven, hun economische ambities en de spreiding en opzet van de bedrijfsgebouwen, die de efficiëntie van bedrijfsprocessen bepaalt.

Met het oog op het vorenstaande is de conclusie gerechtvaardigd, dat de milieueffecten en stikstofdepositie van veehouderijbedrijven in eerste instantie niet door de maximale maat van agrarische bouwvlakken worden bepaald, maar door de veestapel en de staltechnieken die per bedrijf worden toegepast. Het vigerende beleid omtrent de omvang van bouwvlakken voor veehouderijbedrijven is in het nieuwe bestemmingsplan derhalve niet gewijzigd. Wel zijn in het bestemmingsplan elf bouwvlakken van voormalige veehouderijen geschrapt. Hierdoor is de ontwikkelingsruimte voor bedrijfsopstallen van veehouderijbedrijven met circa 20% afgenomen.

3.1.4 Aanpak stikstofdepositie

Gezien het feit dat instrumenten als “milieuzonering” of een “aangepast bouwvlakkenbeleid” onvoldoende effectief zijn om de stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden significant te beïnvloeden, heeft de gemeente onderzocht of de milieueffecten van de bedrijfsactiviteiten in het buitengebied ook op een andere manier gelimiteerd kunnen worden. Daarbij is met name de mogelijkheid bekeken, of de collectieve stikstofdepositie zodanig beperkt kan worden dat de depositie in het Natura 2000-gebied niet toeneemt, maar wel ruimte ontstaat voor individuele bedrijfsontwikkelingen, die in een enkel geval ook een lokale toename van de stikstofemissies met zich mee kan brengen.

Het resultaat van deze verkenning is een bestemmingenregime, dat zo veel mogelijk aansluiting zoekt bij de regelgeving uit de Natuurbeschermingswet. Deze bepaalt dat nieuwe plannen (waaronder ook bestemmingsplannen) een waarborg moeten bieden, dat activiteiten die na 7 december 2004 zijn begonnen per saldo geen toename van stikstofdepositie op stikstof gevoelige

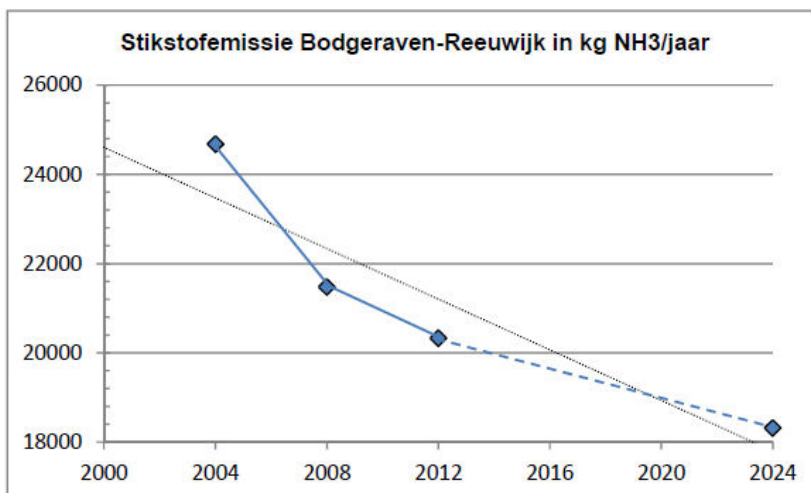
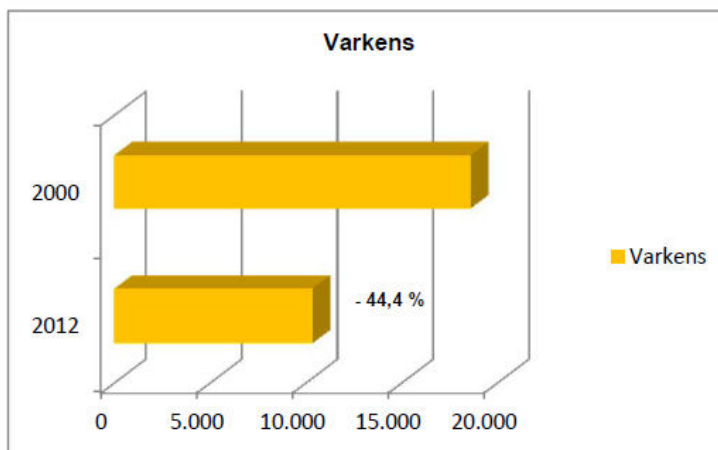
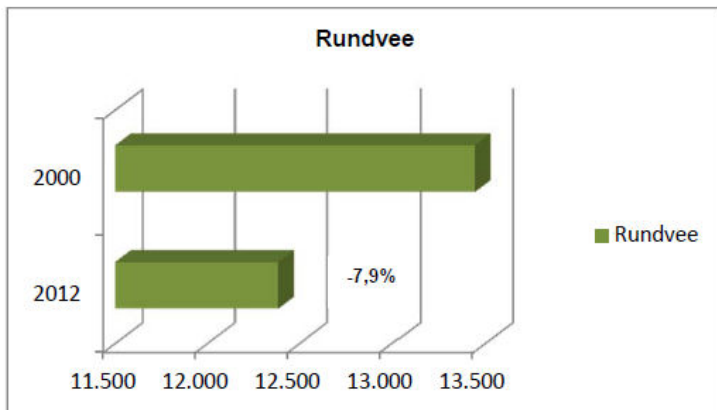

Fig. 3.3: Ontwikkeling veestapel in Bodegraven-Reeuwijk 2010 – 2012 en prognose tot 2024

habitattypen in een Natura 2000-gebied gaan veroorzaken⁶ (saldo nul-benadering). Daarnaast is in deze wet bepaald, dat al die activiteiten als bestaand gebruik moeten worden aangemerkt, die op 31 maart 2010 bekend waren of bekend konden zijn⁷. Een en ander betekent dat de planbepalingen van onderhavig bestemmingsplan geen ontwikkelingen zouden mogen toestaan, waardoor het stikstofdepositieniveau van 2004 wordt overschreden.

Met het oog op deze uitgangssituatie heeft de gemeente voorafgaand aan de uitwerking van het voorontwerpbestemmingsplan de stikstofemissies voor 2004, 2010 en 2012 in beeld gebracht. De omvang van deze emissies is vervolgens vergeleken met de veronderstelde emissieontwikkeling na afloop van de aanstaande planperiode van onderhavig bestemmingsplan (2024). Basis voor deze vergelijking vormden berekeningen aan de hand van planeconomische scenario's van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Gebleken is dat de omvang van de stikstofemissies zelfs in het sterkste groeiscenario van het PBL lager wordt geraamd dan het emissieniveau in de jaren 2004, 2010 of 2012 (zie bijlagen). Reden hiervoor is de ontwikkeling van de veestapel, die sinds de registratie door het CBS in het jaar 2000 gestaag is gekrompen en die volgens het PBL ook in de nabije toekomst nog verder zal afnemen. Alleen bij een gemiddelde groei van 2,5% per jaar zal de veestapel in de komende jaren weer gaan toenemen. Maar de daaraan verbonden emissies zullen in de aanstaande planperiode niet meer het niveau van de referentie jaren 2004, 2010 of 2012 gaan bereiken.

3.1.5 Ondersteunende maatregelen

Voor een volledige beeldvorming over de maatregelen die in toekomst tot een lagere stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden zal gaan leiden dienen tenslotte ook nog enkele ondersteunende maatregelen vermeld te worden. Het betreft hierbij:

- regelingen voor een herbestemming van vrijkomende bedrijfslocaties met opvolgfuncties, waarvan ten opzichte van de huidige situatie een geringere stikstofemissie uitgaat
- een verbod op nieuwvestiging van intensive veehouderijbedrijven en
- de begrenzing van de groeimogelijkheden van bestaande vormen van intensieve veehouderij, die in het plangebied West op één uitzondering na allen als neventak van grondgebonden melkveehouderij worden uitgevoerd.

3.2 Vraagstelling en onderzoeksalternatieven

3.2.1 Algemeen

Rekening houdend met het vorenstaande dient voor onderhavige bestemmingsplannen te worden getoetst of de planbepalingen ontwikkelingen mogelijk maken die de stikstofdepositie in het Natura 2000- gebied bij Nieuwkoop kunnen doen toenemen. Voor de beantwoording van deze vraag worden in het plan-m.e.r. verschillende ontwikkelingsalternatieven geanalyseerd. Deze scenario's bevatten een identiek bouwvlakkenbeleid maar zij verschillen van elkaar op het vlak van de veestapelontwikkeling. Indien uit deze analyse geconcludeerd moet worden, dat de veestapelontwikkeling een negatief effect op het Natura 2000-gebied kan hebben, zal worden bepaald of dit effect om restrictief bouwvlakkenbeleid vraagt of dat andersoortige maatregelen een betere uitkomst bieden.

⁶ zie artikel 19kd sub 1.b. van de Natuurbeschermingswet

⁷ zie artikel 1 sub m. van de Natuurbeschermingswet

ONTWIKKELING VEESTAPEL & STIKSTOFEMISSIONS 2000 - 2024

BODEGRAVEN-REEUWIJK				trend	Stikstofemissionen in kg NH ₃ / ha*a		
		2000	2012	in %	2000	2012	
Aantal veehouderijbedrijven		310	228				
Rundvee		13.445	12.385	-7,9	100.200	92.900	
Schapen		8.561	7.452	-13,0	5895	5.200	
Geiten		611	543	-11,1	1.146	1.000	
Paarden		168	271	61,3	868	1.400	
Varkens		18.611	10.353	-44,4	44.849	31.100	
Kippen		70.420	30.045	-57,3	1.664	1.100	
BUITENGEBIED WEST				trend	Stikstofemissionen in kg NH ₃ / ha*a		
	raming	2000	2012	in %	2000	2012	
Aantal veehouderijbedrijven		50	39				
Rundvee		2.695	2.498	-7,9	20.215	18.735	-1.480
Schapen		725	642	-13,0	508	449	-59
Geiten			4				
Paarden		66	107	61,3	332	535	203
Varkens		724	724	-44,4	3.136	2.172	-964
Kippen		47.221	30.020	-57,3	1.653	1.051	-602
TOTAAL					25.852	22.950	-2.902
BUITENGEBIED WEST				prognose	Stikstofemissionen in kg NH ₃ / ha*a		
(autonome ontwikkeling)		2012	2024	in %	2012	2024	in %
Aantal veehouderijbedrijven		33	24				
Rundvee		2.498	2.301	-7,9	18.735	17.255	
Schapen		642	559	-13,0	449	391	
Geiten		4		-11,1	8		
Paarden		107	173	61,3	535	863	
Varkens		724	395	-44,4	2.172	1.186	
Kippen		30.020	12.819	-57,3	1.051	449	
TOTAAL					22.950	20.152	-12,2

Fig. 3.4: Ontwikkeling van de stikstofemissie in Buitengebied West

3.2.2 Referentiesituatie

Voor de analyse van de veestapel zal allereerst de referentiesituatie worden bepaald waarmee de ontwikkeling van de veestapel vergeleken dient te worden. Dit komt neer op een inventarisatie van de bestaande veestapel ten tijde van de voorbereiding van het voorontwerp-bestemmingsplan en een doorrekening van de hieraan verbonden stikstofemissies en stikstofdepositie. De resultaten van de berekeningen bieden tevens inzicht in het aandeel van de veestapel in het totaal van de regionale stikstofdepositie.

Voor de vergelijking van toekomstscenario's is het wenselijk de stikstofreductie te berekenen, die door de vermindering van de veestapel in de periode 2004 - 2012 heeft plaatsgevonden. Hierdoor ontstaat inzicht in het emissieniveau van 2004 (het jaar van aanwijzing van de habitatgebieden), 2010 (het referentiejaar volgens de Nbw) en 2012 (het jaar van de meest recente mei-telling). Dit kan zijn neerslag krijgen in de afbakening van de ontwikkelingsruimte voor de landbouwsector en in het verlengde hiervan in de praktijk van de vergunningverlening.

3.2.3 Alternatief Autonome Ontwikkeling

Het eerste alternatief dat met de referentiesituaties vergeleken zal worden is de autonome ontwikkeling, die zich bij voortzetting van de trendmatige ontwikkeling uit de afgelopen jaren zal voordoen. Dit komt neer op een verdere afname van het aantal veehouderijbedrijven en een verdere reductie van de veestapel voor vrijwel alle diersoorten met uitzondering van paarden.

Een dergelijk scenario wordt door de gemeente als zeer realistisch beschouwd, omdat het sterke overeenkomsten toont met de feitelijke ontwikkelingen in de afgelopen 10 – 12 jaar. Daarbij was sprake van een moderate economische groei terwijl tegelijkertijd een daling van de veestapel voor vrijwel alle veehouderijtakken kon worden waargenomen en een afname van de hieraan verbonden stikstofemissies.

Het realiteitsgehalte van dit alternatief wordt daarnaast ook als relatief hoog beschouwd omdat het veel overeenkomsten vertoont met verwachtingen van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) indien de integratie van de Europese markt verder zal doorzetten. In dat geval acht het planbureau het aannemelijk dat de (melk)veestapel in Nederland mogelijk met 5% zal dalen, dit ondanks een eventuele groei van het bruto nationaal inkomen voor Nederland als geheel.⁸

3.2.4 Alternatief Vergunningenruimte

Ook al mag op basis van de onder 2.2 beschreven trends worden gesteld, dat een sterkere economische groei in de komende jaren niet erg aannemelijk is, kan niet met 100% zekerheid worden uitgesloten dat de omvang van de veestapel door onvoorziene ontwikkelingen niet toch sterker toeneemt dan thans wordt aangenomen. Het betreft hierbij een "worst case-scenario" waarin de veestapel per bedrijf toeneemt tot aan de drempelwaarde waarbij een milieuvergunning vereist is. Voor de afzonderlijke diersoorten komt dit neer op:

- 200 koeien
- 340 stuk jongvee
- 2000 mestvarkens
- 2000 schapen
- 2000 geiten
- 40.000 stuks pluimvee of
- 100 paarden.

⁸ Een dergelijke ontwikkelingen wordt door het PBL aangeduid met de term "Strong Europe"-scenario.

3.2.5 Alternatief Global Economy

Een tweede groeiperspectief dat geanalyseerd zal worden, is het zogeheten "Global Economy-scenario". Het betreft hier een scenario dat zoals in paragraaf 2.2 al is toegelicht door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) voor de verkenning van globale ruimtelijke ontwikkelingen wordt gebruikt en dat ook in andere m.e.r.-procedures herhaaldelijk als kapstok voor een toekomsttrend is gehanteerd. Het scenario gaat uit van een landelijke economische groei van circa 2,5% op jaarbasis en een gelijktijdige groei van de Nederlandse melkveestapel in de periode 2010-2040 met circa 25 %. Dit komt neer op een groei van ruim 8% gedurende de aanstaande bestemmingsplanperiode. Het scenario kan eveneens als een realistisch alternatief worden beschouwd omdat het van een zeer moderate groei uitgaat, die ook gebruikt wordt bij berekeningen van de stikstofdepositie in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) op Rijksniveau.

3.3 Beoordelingskader

De beoordeling van vorenstaande scenario's zal plaatsvinden aan de hand van berekeningen van het stikstofemissieniveau in de afzonderlijke alternatieven en de daaraan verbonden stikstofdepositie. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar de depositie in en rond het Natura 2000-gebied "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck". Voor dit natuurgebied wordt op basis van recent onderzoek uit 2012 verondersteld, dat de stikstofdepositie ter plaatse niet mag toenemen ten opzichte van het referentiejaar 2004. In dat geval kunnen volgens het onderzoek alle beoogde instandhoudingsdoelen uit het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied gehaald worden, een en ander ondersteund door natuurherstelmaatregelen die naar verwachting in het beheerplan Nieuwkoopse Plassen & De Haeck worden opgenomen.

De beoordeling van de effecten van de veestapelontwikkeling op de Natura 2000-gebieden zal plaatsvinden aan de hand van onderstaand schema. Bijzondere aandachtspunten daarbij zijn:

- de verlaging of toename van de totale emissie door de landbouw t.o.v. 2004
- de reductie of toename van de depositie in en rond het Natura 2000-gebied
- het effect op de 8 beoogde habitattypen (en hiervoor relevante doelsoorten) en
- het effect op het Natura 2000-gebied "Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein".

De effectbeoordeling wordt zoals eerder vermeld niet alleen voor de toetsing van de veestapelontwikkeling op de natuurhuishouding gebruikt. De analyse zal tevens worden aangegrepen om de eventuele ontwikkelingsruimte voor landbouwbedrijven te bepalen indien de algemene trend van een dalende veestapel aanhoudt.

ASPECT & DOEL	INDICATOR	MEETLAT				
		zeer positief	positief	neutraal	matig	zeer matig
Natuur & Milieu						
Reductie N-emissie	N-emissies in kg NH ₃ / a			2004-10-12		
Reductie N-depositie in N 2000	N-depositie in mol N/ha * a			2004-10-12		
Invloed op N 2000 Nieuwkoop	kwalitatieve beoordeling			2004-10-12		
Invloed op N 2000 Reeuwijk	kwalitatieve beoordeling			2004-10-12		
Landbouw						
Analyse ontwikkelingsruimte	N-emissies in kg NH ₃ / a			2004-10-12		

Fig. 3.5 Beoordelingsschema voor de wisselwerking "Landbouw – Natura 2000"

4. Beoordeling functiewijziging voor de EHS

4.1 Het natuurbeleid tot 2010

Om het natuurbeleid in het nieuwe bestemmingsplan op zijn feitelijk effecten te kunnen beoordelen is het noodzakelijk de uitgangssituatie in kaart te brengen, waaraan de toekomstige natuurontwikkeling zal worden getoetst. De basis hiervoor is gelegd in het Natuurgebiedsplan Veenweiden - Midden Zuidplas (2003), het streekplan Zuid-Holland Oost (2003) en heeft haar voortzetting gekregen in de Provinciale Structuurvisie en de provinciale Verordening Ruimte uit 2010.

Hoofddoel van het natuurbeleid van Rijk en provincie was tot 2010 de versterking van de reeds aanwezige natuurwaarden in en rond Reeuwijk Dorp; één en ander in samenhang met natuurontwikkeling in de aangrenzende polder Bloemendaal in de gemeente Waddinxveen. Beide ontwikkelingen samen zouden volgens de oorspronkelijke plannen een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van de ecologische hoofdstructuur (EHS), waarbij de ontwikkeling voornamelijk zou liggen op de stimulering van weidevogelgraslanden, vochtige hooilanden, schraalgraslanden en het behoud van zeldzame graslandtypen als het Kievitsbloemgrasland.

Met de definitieve aanwijzing van het Natura 2000-gebied "Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein" en de aanstaande aanwijzing van het Natura 2000-gebied "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck" zijn voor het Buitengebied West geen specifieke beleidsdoelen van kracht geworden. Wel mogen de toekomstige functies in het Buitengebied West de haalbaarheid van de Natura 2000-doelen niet ondermijnen.

4.2 Het natuurbeleid sinds 2010

Voor het buitengebieden in en rond Reeuwijkse Dorp heeft de in 2010 ingezette koerswijziging voor het natuurbeleid vrij verstrekkende gevolgen. Zo worden de oorspronkelijk geplande 360 hectare aan nieuwe natuur door de provincie Zuid-Holland sinds het herijkingsbesluit over de EHS van 30 januari 2013 niet meer als bouwstenen van de landelijke EHS beschouwd en de reeds verworven gronden worden voor een deel vrij gegeven voor de verkoop, zodat in de polder Reeuwijk e.o. geen sprake zal zijn van een overheids-gestuurde natuurontwikkeling. De natuurwaarden in het plangebied dienen derhalve te worden geborgen door het landschapsbeheer van agrarische bedrijven en particulieren alsmede door de effectuering van natuurcompensatie waarmee het verlies aan ecologische waarden elders gecompenseerd kan worden.

In het thans voorliggende bestemmingsplan zijn deze nieuwe beleidsvoorwaarden zo vertaald, dat natuurbehoud en natuurontwikkeling via twee lijnen gestalte zullen krijgen:

- een rechtstreekse natuurbestemming voor die terreinen die al in de vigerende bestemmingsplannen als natuurgebied zijn aangewezen en
- een wijzigingsbevoegdheid ten behoeve van de natuurbestemming indien de haalbaarheid van de natuurdoelen is aangetoond (zoals in het geval van natuurcompensatie).

Uitgangspunt daarbij is dat de natuurontwikkeling waar mogelijk dient aan te sluiten bij reeds bestaande natuurterreinen of terreinen waarvan de ecologische waarde door een nadere inventarisatie reeds is aangetoond; dit om kwetsbare versnipperde natuurontwikkeling te vermijden en nadelige externe effecten op de rechtstreekse omgeving te voorkomen.

De nieuwe beleidsvoorwaarden worden door de gemeente verder zodanig vertaald dat natuurbehoud en natuurontwikkeling een bijdrage dienen te leveren aan het behoud of de versterking van bestaande natuurwaarden. Daarbij moet worden gedacht aan:

- weidevogelpopulaties waaronder Zwarte Sterns, Grutto's en Karekieten
- amfibie- en reptielsoorten zoals rugstreeppadden of ringslangen
- libellenpopulaties als de Groene Glazenmaker en
- kwetsbare gebiedstypische vegetatie zoals het Kievitsbloemgrasland en Krabbenscheer.

4.3 Vraagstelling en onderzoeksalternatieven

4.3.1 Algemeen

Met het oog op het vorenstaande dient onderhavige m.e.r.-procedure inzicht te verschaffen in de vraag of het thans ingezette hogere overheidsbeleid nadelige effecten voor de natuurhuishouding heeft. Daarbij kan de omvang van de oorspronkelijke EHS doelen wel als een globale indicatie of referentie voor de natuurambities worden gebruikt maar een formeel beoordelingskader kan hier niet meer aan ontleend worden. Bijzondere aandacht vergen daarom functionele en kwalitatieve aspecten zoals:

- de mogelijke wisselwerking tussen natuurontwikkeling die binnen het plangebied kan plaatsvinden en natuurontwikkeling in aangrenzende plandelen (met name in de polder Bloemendaal)
- de samenhang of fragmentatie van terreinen die met natuuroogmerk verworven zijn en
- de ecologische betekenis of reikwijdte van particulier natuurbeheer.

Verder zal door het plan-m.e.r. ook duidelijk moeten worden, of toekomstige natuurgebieden nadelige effecten op hun omgeving kunnen hebben, en of deze effecten gemitigeerd moeten worden. Theoretisch denkbare voorbeelden hiervoor zijn:

- versnippering van aaneengesloten landbouwgronden door verspreid liggende natuurpercelen
- de beperking van recreatieve voorzieningen, woon- en bedrijfsfuncties door de externe werking van Natura 2000-gebieden
- het verlies aan cultuurhistorische waarden en archeologische waarden door een te rigoureuze herinrichting van karakteristieke cultuurlandschappen of
- het eventuele verlies aan weidevogelnatuur door ruigte of moerasnatuur.

4.3.2 Referentiesituatie en Autonome Ontwikkeling

Voor de effectbeoordeling van het natuurbeleid is het wenselijk dat voorafgaand aan deze toetsing bepaald wordt met welke referentiesituatie de toekomstige ontwikkeling vergeleken zal worden. Uitgangspunt hiervoor is het grondgebruik en bestemmingenregime in 2012 inclusief de veestapel die voor 2012 is geïnventariseerd.

De referentiesituatie verschilt van de autonome ontwikkeling doordat bij de autonome ontwikkeling rekening wordt gehouden met de realisatie en effectuering van eerder vastgesteld beleid. Voor het bestemmingsplan "Buitengebied West" komt dit neer op de voortzetting van het bestemmingenregime uit het vigerend plan en realisatie van nieuwe natuur op reeds voor natuurdoelen verworven gronden. Dit leidt tot:

- een agrarische bestemming voor circa 1260 ha van het plangebied
- behoud en ontwikkeling van circa 100 ha aan weidevogelgrasland dat overwegend ten oosten en zuidoosten van Reeuwijk Dorp is gelegen
- handhaving van de eerder toegekende bouwvlakken voor agrarische bedrijven
- bestemming van de incidentele natuur- en recreatiebestemmingen
- handhaving van de bedrijfs- en woonbestemmingen en
- handhaving van verkeersbestemmingen en dubbelbestemmingen van vigerende plannen.

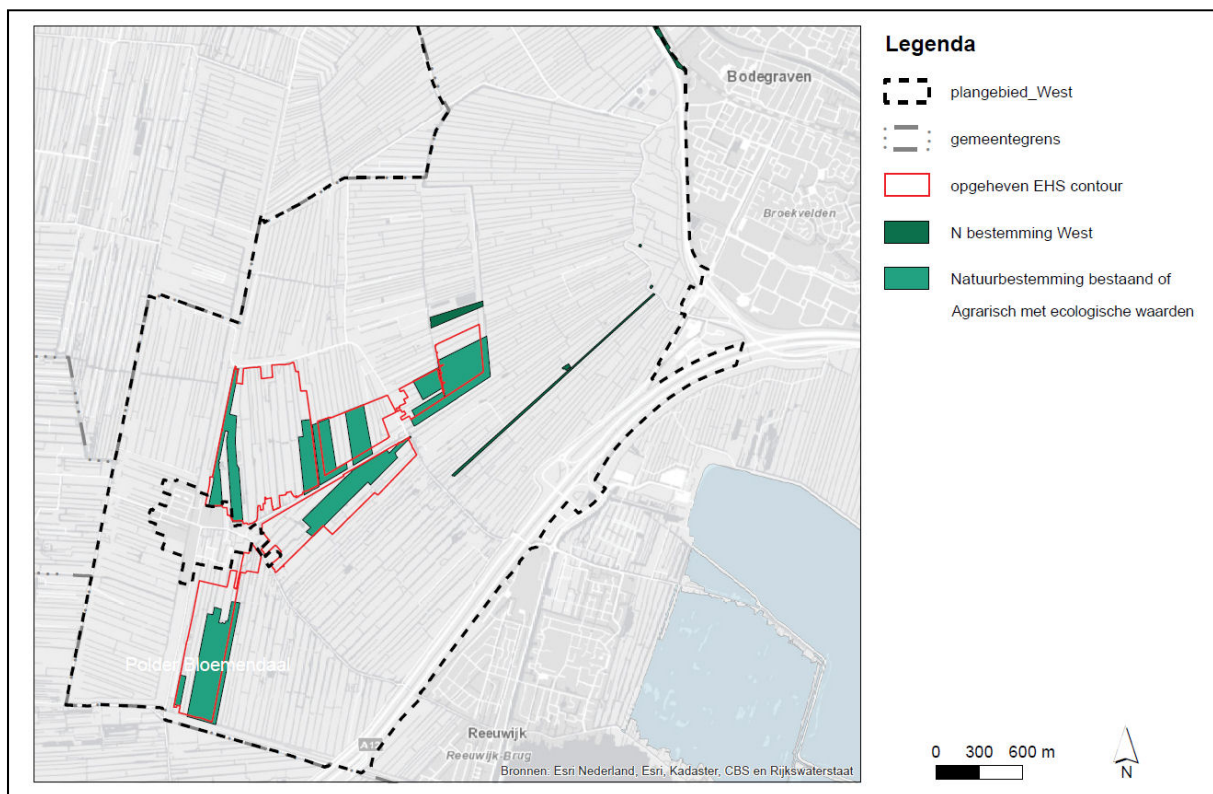

Fig. 4.3: Schematische weergave Autonome Ontwikkeling

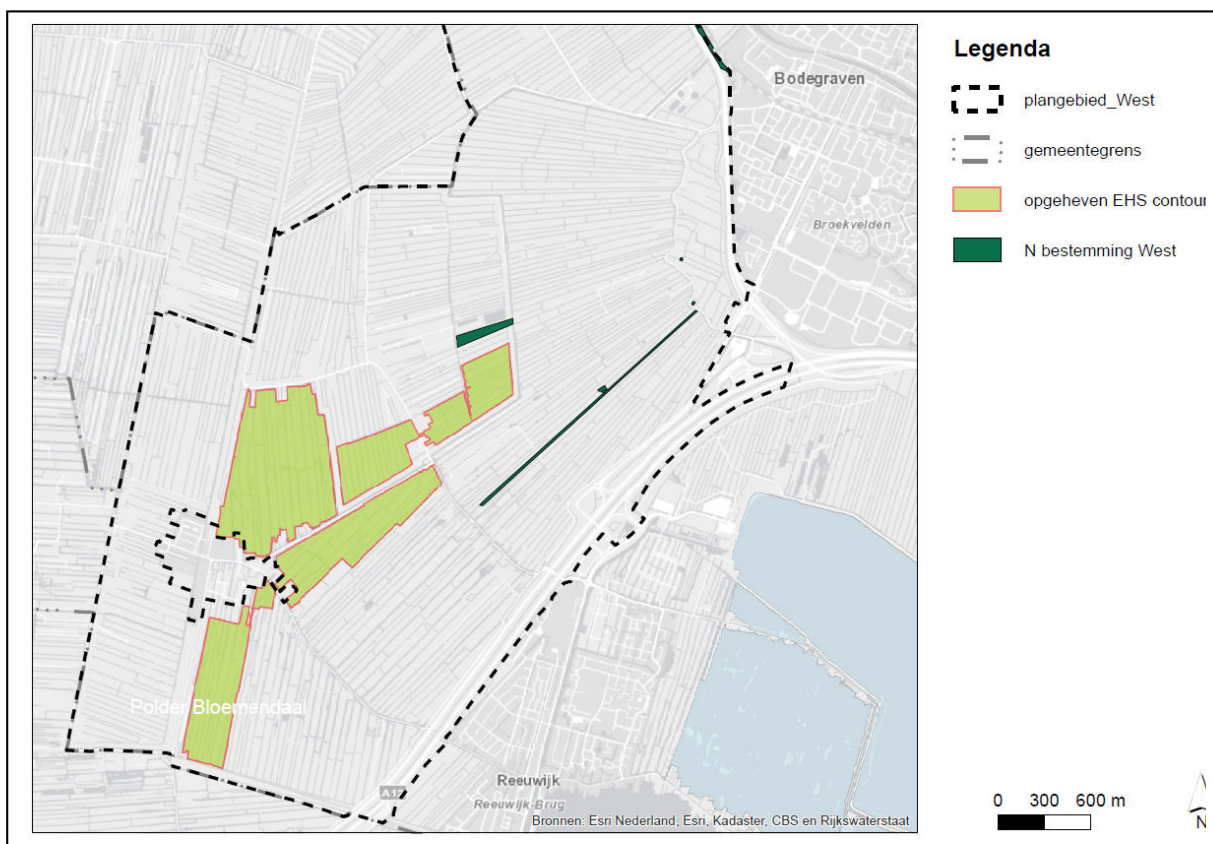

Fig. 4.4: Schematische weergave Alternatief Beleidsvisie Groen

Het is aannemelijk dat de natuurontwikkeling zowel in dit alternatief als in de overige scenario's nog door particuliere initiatieven ondersteund zal worden. Omdat echter niet voorspeld kan worden welke grondeigenaren in het buitengebied in de toekomst particulier natuurbeheer willen gaan toepassen kunnen de effecten daarvan thans niet gekwantificeerd en beoordeeld worden. De invloed hiervan op de natuurhuishouding zal daarom in de beoordeling niet worden meegenomen.

4.3.3 Alternatief Beleidsvisie Groen 2013

Het tweede alternatief is het voorstel tot realisatie van de EHS conform de besluitvorming rond de "Beleidsvisie Groen" van 30 januari 2013. Hierin wordt de natuurontwikkeling voor Reeuwijk Dorp en omgeving volledig losgelaten en wordt tevens gesteld, dat de met natuuroogmerk gekochte gronden worden vrijgegeven voor de verkoop. Natuurontwikkeling op deze percelen is daarom niet langer gewaarborgd. De natuurfunctie in dit alternatief blijft in eerste instantie beperkt tot eigendommen die al in de vigerende plannen van de natuurbestemming waren voorzien.

4.3.4 Alternatief Agrarisch Natuurbeheer

Uitgangspunt voor het derde alternatief is het gegeven dat Rijk en provincie de poldergebieden Bloemendaal en Reeuwijk niet meer als onderdeel van de landelijke ecologische hoofdstructuur beschouwen. Dit terwijl in de betreffende veenweidegebieden nog wel degelijk belangrijke natuurwaarden aanwezig zijn. Deze dienen dus op een andere manier in stand gehouden te worden dan door een van overheidszijde gestuurde natuurontwikkeling. Denkbaar zijn bijvoorbeeld particulier natuurbeheer of agrarisch natuurbeheer of natuurontwikkeling in het kader van natuurcompensatie. Het meest kansrijk hiervoor zijn gronden ten noorden van de Baarsjeskade en Rijksweg A12, die naast hun ecologische functie ook nog een rol als bufferzone tegen de oprukkende verstedelijking langs de A12 vervullen.

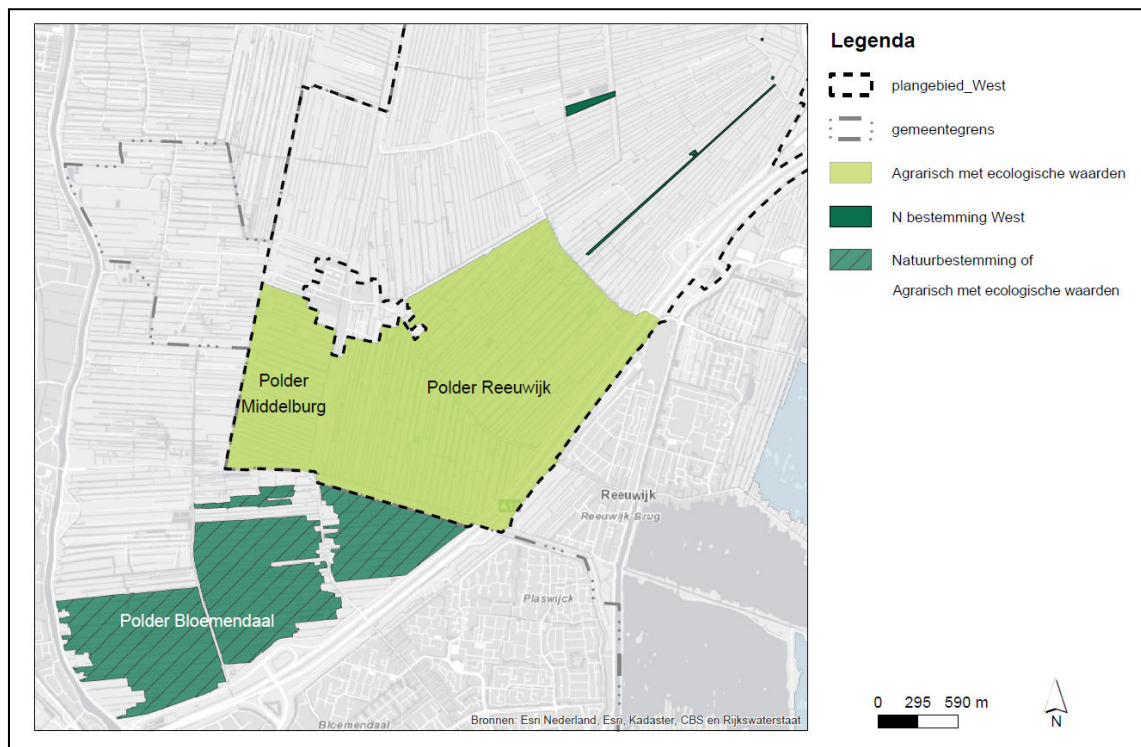

Fig. 4.5: Schematische weergave Alternatief Agrarisch Natuurbeheer

Planologisch gezien is dit alternatief te waarborgen door de hoofdbestemming “Agrarisch” als onderliggende hoofdfunctie en een dubbelbestemming “Waarde Ecologie” voor al die percelen, waar specifieke natuurwaarden behouden dienen te worden. Het spreekt voor zich dat de voorkeur daarbij uitgaat naar grote samenhangende eenheden (bijvoorbeeld een volledige polderblok of een aaneengesloten deel daarvan) in plaats van natuursnippen. Zodoende kunnen wederzijdse negatieve externe effecten tussen landbouw en natuur zo veel mogelijk worden voorkomen.

4.3.5 Ruimtebalans van de alternatieven

Gezien de herziening van het natuurbeleid op Rijksniveau en provinciaal niveau wordt het ruimtelijke beleid in de afzonderlijke alternatieven niet meer op de realisatie van de oorspronkelijk geplande EHS gericht. In plaats hiervan wordt getracht met drie verschillende benaderingen de ontwikkelingskansen van een nieuw natuurbeleid op gemeentelijk niveau te verkennen. Daarbij ligt het accent vooral op de stimulering van agrarisch natuurbeheer.

De omvang van de oorspronkelijk geplande 150 ha zal in het plan-m.e.r. echter nog steeds als kapstok voor een kwalitatieve beoordeling worden gebruikt. Hoofddreden hiervoor is het gegeven, dat met het ruimtelijke ordeningsbeleid in de afgelopen 20 jaar een concreet ecologisch doel werd nagestreefd, waarvan de meerwaarde in zijn beoogde omvang niet in twijfel werd getrokken. Wel wordt door de hogere overheden gesteld, dat de betreffende percelen niet bijdragen aan de realisatie van landelijke of internationale natuurdoelen. Dientengevolge dient de toekomstige natuurontwikkeling als regionale of lokale natuurontwikkeling te worden beschouwd, die door de betrokken overheden nog nader vorm gegeven moet worden.

Het vorenstaande betekent dat in het plan - m.e.r. ontwikkelingsalternatieven met gewijzigde en sterk uiteenlopende natuurambities beoordeeld zullen worden. Omvang en aard van de bijbehorende planologische regelingen kunnen als volgt worden samengevat:

	AUTONOME ONTWIKKELING	BELEIDSVISIE GROEN	AGRARISCH NATUURBEHEER
Agrarische bestemming (A)	1260	1330	920
Natuurontwikkeling (N / AW)	70	-	410
Natuurbehoud (N)	20	20	20
Overige bestemmingen (V - W - Wa, etc.)	155	155	155
TOTAAL	1505	1505	1505

Fig. 4.6: Indicatieve verdeling ruimteclaims per onderzoeksalternatief in ha

4.4 Beoordelingskader

De beoordeling van de milieueffecten zal op de eerste plaats gericht worden op de analyse van nadelige effecten voor de landbouw- en natuurfunctie. Op grond van de reikwijdte van de bestemmingsplanbepalingen zal het plan-m.e.r. echter ook nog op andere functies worden gericht, waarvoor de planbepalingen direct of indirect van invloed kunnen zijn. Meer concreet zijn dit de volgende functies en aspecten:

- landbouw
- natuur
- recreatie
- water
- cultuurhistorie & landschap
- archeologie
- bodem
- verkeer
- milieu

Genoemde beleidsaspecten zijn voor de beoordeling zoveel mogelijk gekwantificeerd. Daarbij is gebruik gemaakt van streefdoelen of referentiegetallen uit het voormalige natuurgebiedsplan en van randvoorwaarden zoals die in andere beleidsnotities zijn vastgelegd. Dit betekent bijvoorbeeld dat het beoordelingskader voor de natuurontwikkeling is afgestemd op de in juli 2010 geldende beleidsdoelen van Rijk en provincie en de toen geldende bestemmingen uit het gemeentelijke bestemmingsplan.

Indien tussen het beleidskader en de vertaling daarvan in voorschriften en plankaart grote tegenstrijdigheden bestonden is bij de bepaling van de indicator het hogere beleidskader bepalend geweest. Voor de lokale bestemming is dan een zodanig nuancering opgenomen, dat de tegenstrijdigheid met het hogere overheidsbeleid kon worden weggenomen (zie de dubbele indicator die voor de beoordeling van de doelstellingen voor weidevogelgrasland wordt gebruikt).

Tijdens de beoordeling van de milieueffecten zullen de bestemmingsplanbepalingen voor de toekomstige natuurontwikkeling worden getoetst aan de 10 hiervoor genoemde aspecten en de beoordelingsparameter neutraal, positief, zeer positief, matig en zeer matig. Een globaal inzicht hierin biedt het beoordelingsschema in fig. 4.5. Het schema maakt duidelijk dat de situatie anno 2012 als referentiekader voor de beoordeling zal worden gebruikt. Ook maakt het duidelijk dat voor elk aspect is bepaald of deze volgens een kwantitatieve norm beoordeeld moet worden of dat dit door een kwalitatieve beoordeling dient plaats te vinden.

Waar mogelijk is de voorkeur gegeven aan een kwantitatieve norm omdat deze doorgaans de transparantie van de toetsing kan verhogen. Voor de beschrijving van de effecten van het ruimtelijke beleid op de Natura 2000-gebieden geeft de gemeente echter de voorkeur aan een kwalitatief oordeel. Voor de beoogde natuurontwikkeling kan op basis van ervaringgegevens immers worden bepaald worden of het toekomstige beleid een ondersteunend effect heeft. De gemeente acht het echter niet waarschijnlijk dat ook de omvang daarvan objectief bepaald kan worden (bijvoorbeeld in ha natuur of populatieaantallen).

Speciale aandacht behoeven bij de effectbeoordeling de doelen die aan de hand van bestemmingen of bestemmingsoppervlakken getoetst worden.

Deze doelen hebben een rechtstreeks verband met de aanwijzingen op de plankaart en de in het voorontwerpbestemmingsplan opgenomen regels. Indien de beoordeling van deze doelen matig of zeer matig uitvalt, is de kans groot dat er een strijdigheid of afwijking bestaat:

- tussen de planbepalingen en oorspronkelijke beleidsdoelen (zie de kwantiteitsdoelen voor het beleidsaspect natuur) of
- tussen de planbepalingen en nieuw Rijksbeleid of provinciaal beleid.

Voor beide gevallen moet worden bepaald of de afwijking van het betreffende doel significant is en zo ja of er een noodzaak tot mitigatie bestaat.

ASPECT & DOEL	INDICATOR	MEETLAT				
		zeer positief	positief	neutraal	matig	zeer matig
Landbouw						
Landbouwareaal	ha A-bestemming			1315		
Aantal landbouwbedrijven	aantal bouwvlakken			40		
Gemiddelde bedrijfsgrootte	ha cultuurgrond / bedrijf			21		
Aantal sierteeltbedrijven	aantal bouwvlakken			25		
Natuur						
Omvang natte habitattypen	ha N-bestemming			40		
Omvang weidevogelgrasland	ha N of AW-bestemming			110		
Effect op N2000 Nieuwkoop	kwalitatieve beoordeling			2004-10-12		
Effect op N2000 Broekvelden	kwalitatieve beoordeling			2004-10-12		
Water						
Duurzaam waterbeheer	verandering in ha t.o.v. 2012			ref. 2012		
Bodem						
Ingrepen tegen bodemdaling	verandering in ha t.o.v. 2012			ref. 2012		
Recreatie						
Lengte onverharde paden	streckende meter			7400		
Lengte kanoroutes	streckende meter			7400		
Aantal verblijfsaccommodaties	aantal R(v)-bestemmingen			1		
Cultuurhistorie						
Waardevol cultuurlandschap	ha AW-bestemming			1315		
Archeologie						
Effect vlgs. verwachtingskaart	kwalitatieve beoordeling			ref. 2012		
Verkeer						
Intensiteit	mvt/eetmaal			ref. 2012		
Milieu - geluid, veiligheid etc						
bestemmingen m. geluidhinder	ha m. geluidhinder > 48dB			ref. 2012		
bestemmingen m. geurhinder	hinder vlgs. geurverordening			ref. 2012		
bestemming m. gevarenrisico	zone vanaf spoorstaaf			ref. 2012		

Fig. 4.5: Beoordelingsschema voor de belangrijkste aspecten en doelen

PROJECTFASE	BUITENGEBIED WEST	MER-PROCEDURE
Vorbereiding VO bestemmingsplan & Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)	september 2012 - mei 2013	oktober 2012 - mei 2013
Vaststelling voorontwerp BP & NRD	mei 2013	mei 2013
Inspraak & vooroverleg ex art. 3.1.1 Bro + inspraak NRD	mei -juli 2013	plan MER - fase 1 inventarisatie relevante gegevens
Uitwerking ontwerpbestemmingsplan & plan-MER	juli - aug 2013	plan MER - fase 2 uitwerking MER
Publicatie ter inzage legging ontwerp BP	sept 2013	sept 2013
Zienswijzen & Inspraak MER	sept - okt 2013	september - oktober 2013 (week 35 t/m 41)
Verwerking zienswijzen en voorbereiding vaststelling bestemmingsplan	nov - dec 2013	afronding MER-procedure oktober 2013
Vaststelling bestemmingsplan	januari 2014	

Fig. 5.1: Planning procedure Buitengebied West⁹

⁹ Het betreft een voorlopige planning die onder invloed van nieuwe besluiten van de betrokken overheden nog kan wijzigen. Aan de genoemde data kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

5. Afstemming en participatietraject

5.1 Afstemming planprocedure, PAS en herijking EHS

Zoals in de voorgaande hoofdstukken reeds is toegelicht vormt de herijking van de EHS bij de aanstaande toetsing van de milieueffecten een belangrijk onderwerp. Het proces van de herijking was ten tijden van de uitwerking van het voorontwerpbestemmingsplan echter nog niet geheel afgerond. Op basis van de vooruitgang in 2012 kan echter worden gesteld, dat voorafgaand aan de geplande vaststellingsdatum van het bestemmingsplan (29 januari 2014) voldoende inzicht in alle beleidsvoorwaarden zal bestaan, die nog in het bestemmingsplan verwerkt moeten worden. Dit betekent dat de definitieve resultaten van de herijking van de EHS – indien nodig – zonder vertraging van de planprocedure in het bestemmingsplan verwerkt kunnen worden.

De noodzaak van een aanpassing van het bestemmingsplan op grond van de herijking van de EHS wordt ambtelijk als zeer gering beschouwd. Voor de geplande aanpassing van het natuurbeleid bestaat onder de betrokken overheden en particulieren immers een groot draagvlak. Daarnaast bevat geen van de tot nu toe bekende herijkingsvoorstellen voor de EHS suggesties om in het plangebied “Buitengebied West” op grote schaal natuurontwikkeling te stimuleren. Een negatief effect op de procedure voor onderhavig bestemmingsplan wordt daarom niet verwacht.

5.2 Consultatie maatschappelijke organisaties

De betrokkenheid van maatschappelijke organisaties bij de uitwerking van onderhavig bestemmingsplan is op de eerste plaats gewaarborgd door de inspraak- en zienswijzeprocedures die in de Algemene wet bestuursrecht (afdeling 3.4 Awb) respectievelijk de Wet ruimtelijke ordening (artikel 3.8 Wro) zijn vastgelegd. Daarnaast vindt overleg plaats in het kader van werkbijeenkomsten voor het veenweidegebied Gouwe. Beide werkstructuren bieden de mogelijkheid tot agendering van relevante vraagstukken, waarvan ook regelmatig gebruik wordt gemaakt.

Het vorenstaande betekent dat separate overlegstructuren voor onderhavig plan-m.e.r. geen toegevoegde waarde hebben. De begeleiding van de procedure door een extra werkgroep of klankbordgroep zal derhalve achterwege worden gelaten. Na de uitwerking van het voorontwerpbestemmingsplan en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) zullen nog de volgende formele procedurestappen worden gevolgd:

- vaststelling van het voorontwerpbestemmingsplan en de NRD;
- inspraak en consultatie van relevante bestuursorganen over de inhoud van de NRD
- toetsing milieueffecten in het kader van een milieueffectrapport
- ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan en de MER en toetsing daarvan door de commissie voor de m.e.r.
- verwerking van de resultaten uit de ter inzage legging
- vaststelling en publicatie van het definitieve bestemmingsplan en bijbehorend MER en
- een evaluatie.

5.3 Formele participatie tijdens de m.e.r.-procedures

De planning van de m.e.r. procedure is zoals in figuur 5.1 is weergegeven nauw gekoppeld aan de bestemmingsplanprocedure. De gemeente heeft daarbij als bevoegd gezag ervoor gekozen de Notitie Reikwijdte en Detailniveau samen met het voorontwerp voor een inspraakprocedure aan te bieden en voor de consultatie van belanghebbende instanties. Hiertoe behoren:

1. Provincie Zuid-Holland
2. Provincie Utrecht
3. Ministerie van Economische Zaken
4. Ministerie van Infrastructuur en Milieu
5. Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Midden-Holland
6. Omgevingsdienst Midden-Holland
7. De buurgemeenten Alphen a/d Rijn, Nieuwkoop, Gouda, Vlist, Waddinxveen en Woerden
8. Hoogheemraadschap van Rijnland
9. Kamer van Koophandel Haaglanden
10. Regionale Brandweer Midden-Holland
11. Leidingenbeheerders als TenneT en N.V. Nederlandse Gasunie
12. K.P.N. telecom - afdeling straalverbindingen - Ministerie Defensie
13. Oasen N.V.
14. Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
15. Rijkswaterstaat, Directie Zuid-Holland
16. Beheerder spoorlijn (ProRail)

De resultaten van de consultatie zullen vervolgens in het ontwerpbestemmingsplan worden verwerkt en hebben mogelijk ook gevolgen voor uitwerking van het MER zelf.

Het ontwerpbestemmingsplan en de MER zullen uiteindelijk gelijktijdig ter visie worden gelegd. In deze fase wordt ook de commissie voor de m.e.r. geraadpleegd.

Het vorenstaande betekent, dat belanghebbenden volgens de huidige planning op twee formele momenten op de documenten voor het bestemmingsplan en het bijbehorende plan-m.e.r. kunnen reageren:

mei / juli:	• voorontwerpbestemmingsplan en • Notitie Reikwijdte en Detailniveau
september / oktober:	• ontwerp bestemmingsplan en • Milieueffectrapportage

De inspraak voor onderhavige notitie en het voorontwerpbestemmingsplan is voorzien na besluitvorming hierover in het college van Burgemeester & Wethouders. Gedurende de inspraakperiode respectievelijk zienswijzeprocedure kunnen de betreffende stukken in het gemeentehuis van Bodegraven-Reeuwijk tijdens de reguliere openingstijden worden ingezien. Ook bestaat de mogelijkheid tot het indienen van een schriftelijke of mondelinge zienswijzen. De gemeente streeft tevens naar de organisatie van een inloopavond waarop belangstellenden over de inhoud van het plan geïnformeerd zullen worden. Datum, plaats en begintijdstip van deze bijeenkomst zullen via gebruikelijke publicaties bekend worden gemaakt.

BIJLAGEN

Bijlage 1:

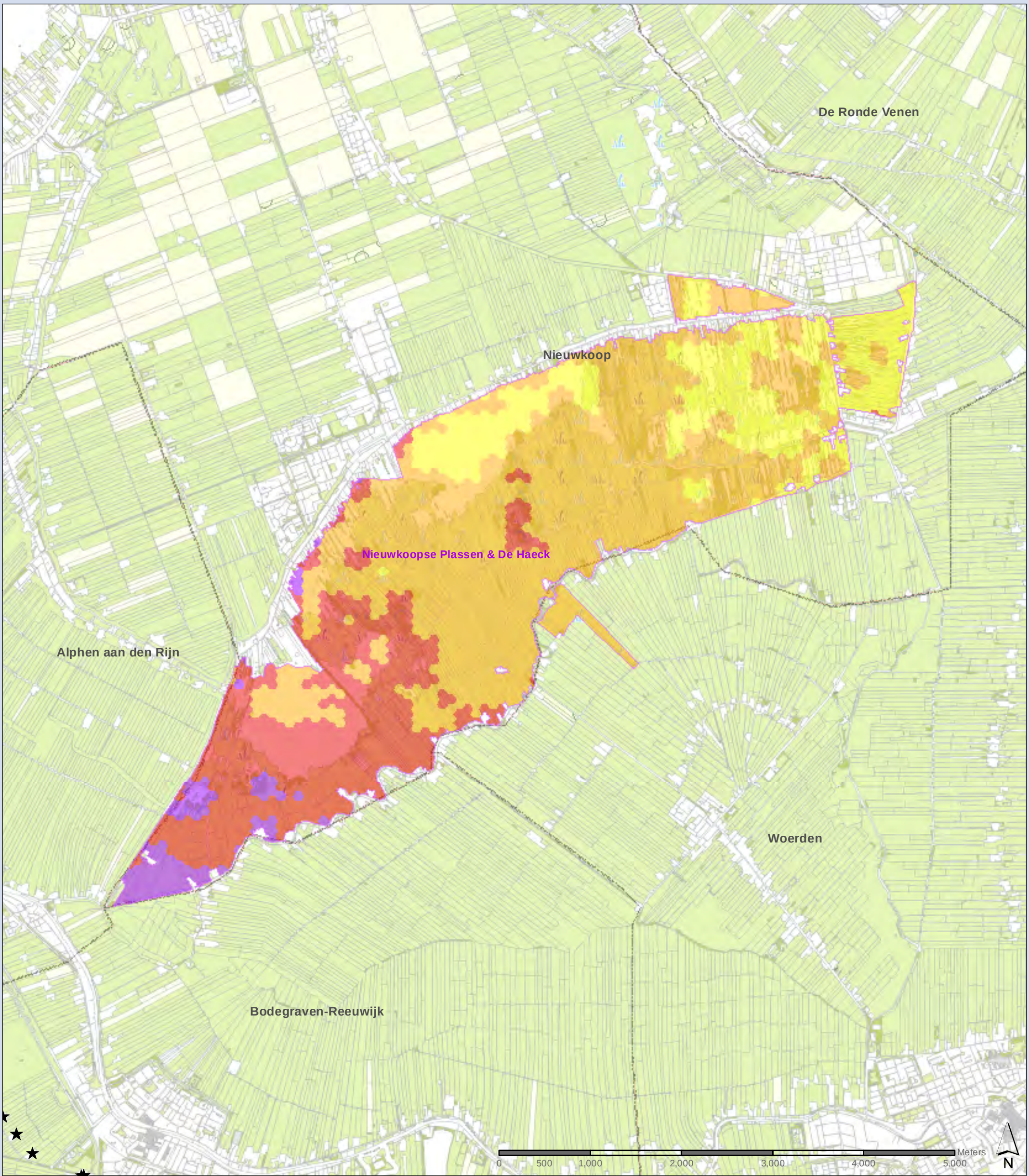
Inventarisatie en veestapelprognose Buitengebied West

	A	B	C	F	G	H	J	K	L	N	O	P	R	S	T	V	W	X
1	INVENTARISATIE & VEESTAPELPROGNOSE																	
2										Autonome Ontwikkel.			Global Economy			Maximale		
3				runderen 2012			runderen 2010			2024			2024			vergunningenruimte 202		
4				vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk	
5	Straat	lumme	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	
6																		
7																		
8	1 J C Hoogendoornlaa	2		55				57			51			56			200	
9					30				31			28			31			
10	2 J C Hoogendoornlaa	3	5				5			5			5				200	
11				175				182			162			179				
12					100				104			93			103			
13																		
14	3 J C Hoogendoornlaa	4		23				24			21			24			200	
15					15				16			14			15			
16																		
17																		
18	4 J C Hoogendoornlaa	5		50				52			46			51			200	
19					20				21			19			21			
20																		
21	5 J C Hoogendoornlaa	6		70				73			65			72			200	
22					50				52			46			51			
23	6 J C Hoogendoornlaa	8		95				99			88			97			200	
24					45				47			42			46			
25	7 J C Hoogendoornlaa	10		80				83			74			82			200	
26					30				31			28			31			
27	8 J C Hoogendoornlaa	12		2				2			2			2			200	
28																		
29	9 Middelburgseweg	2		115				120			106			118			200	
30																		
31	10 Middelburgseweg	42		42				44			39			43			200	
32					25				26			23			26			
33																		
34	11 Middelweg	9		40				42			37			41			200	
35					10				10			9			10			
36																		
37																		
38	12 Nieuwdorperweg	38		15				16			14			15			200	
39																		
40	13 Nieuwdorperweg	47		30				31			28			31			200	
41	14 Nieuwdorperweg	57		58				60			54			59			200	
42					72				75			67			74			
43																		
44	15 Oud Bodegraafsewe	84		42				44			39			43			200	
45					25				26			23			26			
46																		
47																		
48	16 Oud Bodegraafsewe	87			60				62			56			62		200	
49	17 Oud Bodegraafsewe	93		80				83			74			82			200	
50					45				47			42			46			
51																		
52	18 Oud Bodegraafsewe	97		80				83			74			82				
53	19 Oud Bodegraafsewe	105	3				3			3			3				200	
54				100				104			93			103			200	
55					60				62			56			62			
56																		
57	20 Oud Reeuwijkseweg	8		35				36			32			36			200	
58					20				21			19			21			
59	21 Oud Reeuwijkseweg	10		60				62			56			62			200	
60	22 Oud Reeuwijkseweg	11		55				57			51			56			200	
61					45				47			42			46			
62	23 Oud Reeuwijkseweg	18		2				2			2			2			200	
63																		
64	24 Oud Reeuwijkseweg	24		110				115			102			113			200	
65					40				42			37			41			
66																		
67																		
68	25 Oud Reeuwijkseweg	29		18				19			17			18			200	
69																		
70																		

	A	B	C	F	G	H	J	K	L	N	O	P	R	S	T	V	W	X
71	INVENTARISATIE & VEESTAPELPROGNOSE																	
72										Autonome Ontwikkel.			Global Economy			Maximale		
73				runderen 2012			runderen 2010			2024			2024			vergunningenruimte 202		
74				vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk	
75	Straat	lumme	koeien	koeien	jongvee		koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee
76																		
77																		
78	26	Oud Reeuwijkseweg	33		50			52			46			51			200	
79	27	Oud Reeuwijkseweg	37		10			10			9			10			200	
80																		
81																		
82	28	Oud Reeuwijkseweg	39		25			26			23			26			200	
83	-	Kerkweg	17															
84																		
85	29	Reewal	43		150			156			139			154			200	
86						57			59			53			58			
87																		
88																		
89	30	Tempeldijk	7		15			16			14			15			200	
90																		
91																		
92	31	Tempeldijk	15		60			62			56			62			200	
93						20			21			19			21			
94																		
95	32	Tempeldijk	70		12			12			11			12			200	
96						75			78			69			77			
97																		
98	33	Zijdeweg	16			7			7			6			7		200	
99																		
100																		
101																		
102	34	Oud Bodegraafsewe	107		7			7			6			7			200	
103																		
104																		
105																		
106																		
107																		
108	35	Oud Bodegraafsewe	113														200	
109																		
110	36	Oud Bodegraafsewe	12/114														200	
111																		
112																		
113																		
114																		
115																		
116																	200	
117	37	Oud Bodegraafsewe	104															
118																		
119																		
120																		
121																		
122																		
123	38	Oud Bodegraafsewe	107		6			6			6			6			200	
124																		
125																	200	
126	39	Zijdeweg	22															
127																		
128																		
129																		
130																		
131																		
132																		
133				runderen 2012			runderen 2010			runderen 2024 (A)			runderen 2024 (G)			runderen 2024 (M)		
134				vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk		vlees	melk	
135	Straat	lumme	koeien	koeien	jongvee		koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee	koeien	koeien	jongvee
136																		
137				8	1767	851	8	1839	886	2031	1634	787	2032	1811	872	0	7800	0
138																		
139																		

Bijlage 2:

**Stikstofdepositie door veestapel Buitengebied West
2004, 2010 en 2012**

**Stikstofdepositie
(mol/ha/jaar)**

- Natura 2000
- Veehouderijen

**Bestemmingsplan
West**

Stikstofdepositie 2004

Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

326062

Datum: 19-3-2013

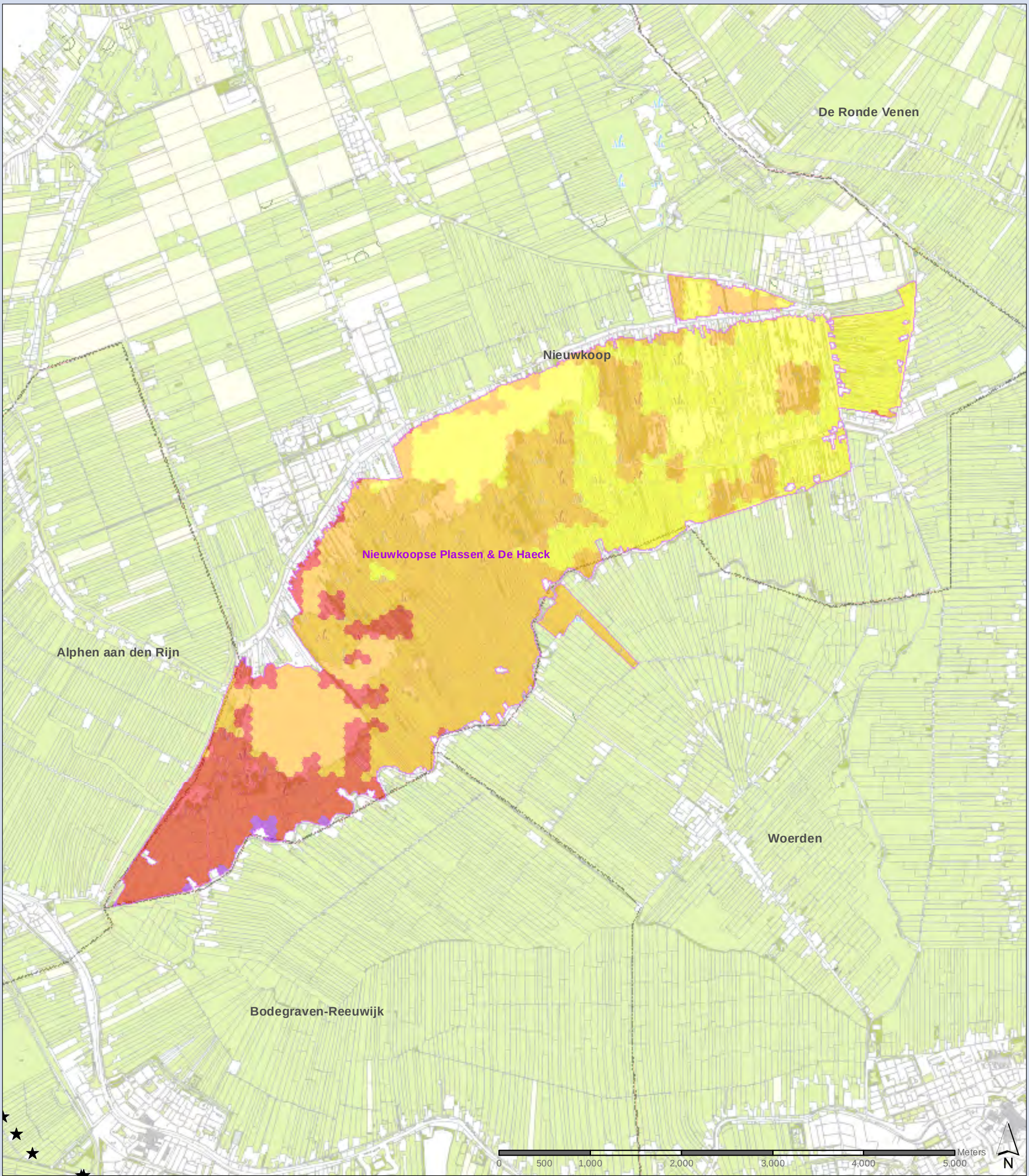
Schaal: 1:40,000

Formaat: A3

De Holle Bilt 22, 3732 HM De Bilt
Postbus 203, 3730 AE De Bilt
T +31 30 220 74 44
F +31 30 220 02 94
info.milieu@grontmij.nl
www.grontmij.nl

© Grontmij Nederland bv. Alle rechten voorbehouden

**Stikstofdepositie
(mol/ha/jaar)**

- Natura 2000
- Veehouderijen

**Bestemmingsplan
West**

Stikstofdepositie 2010

Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

326062

Datum: 19-3-2013

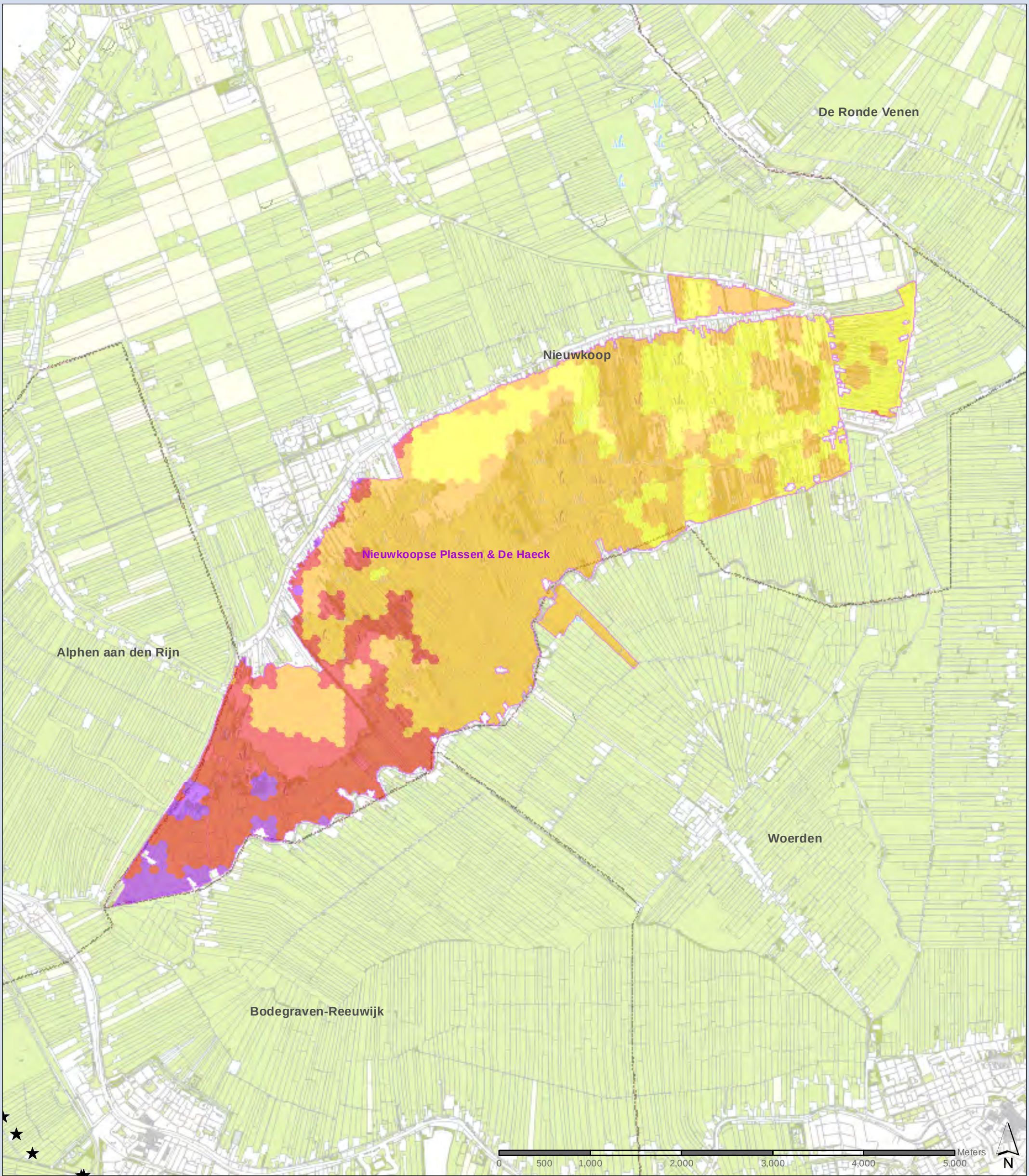
Schaal: 1:40,000

Formaat: A3

 Grontmij

De Holle Bilt 22, 3732 HM De Bilt
Postbus 203, 3730 AE De Bilt
T +31 30 220 74 44
F +31 30 220 02 94
info.milieu@grontmij.nl
www.grontmij.nl

© Grontmij Nederland bv. Alle rechten voorbehouden

**Stikstofdepositie
(mol/ha/jaar)**

- Natura 2000
- Veehouderijen

**Bestemmingsplan
West**

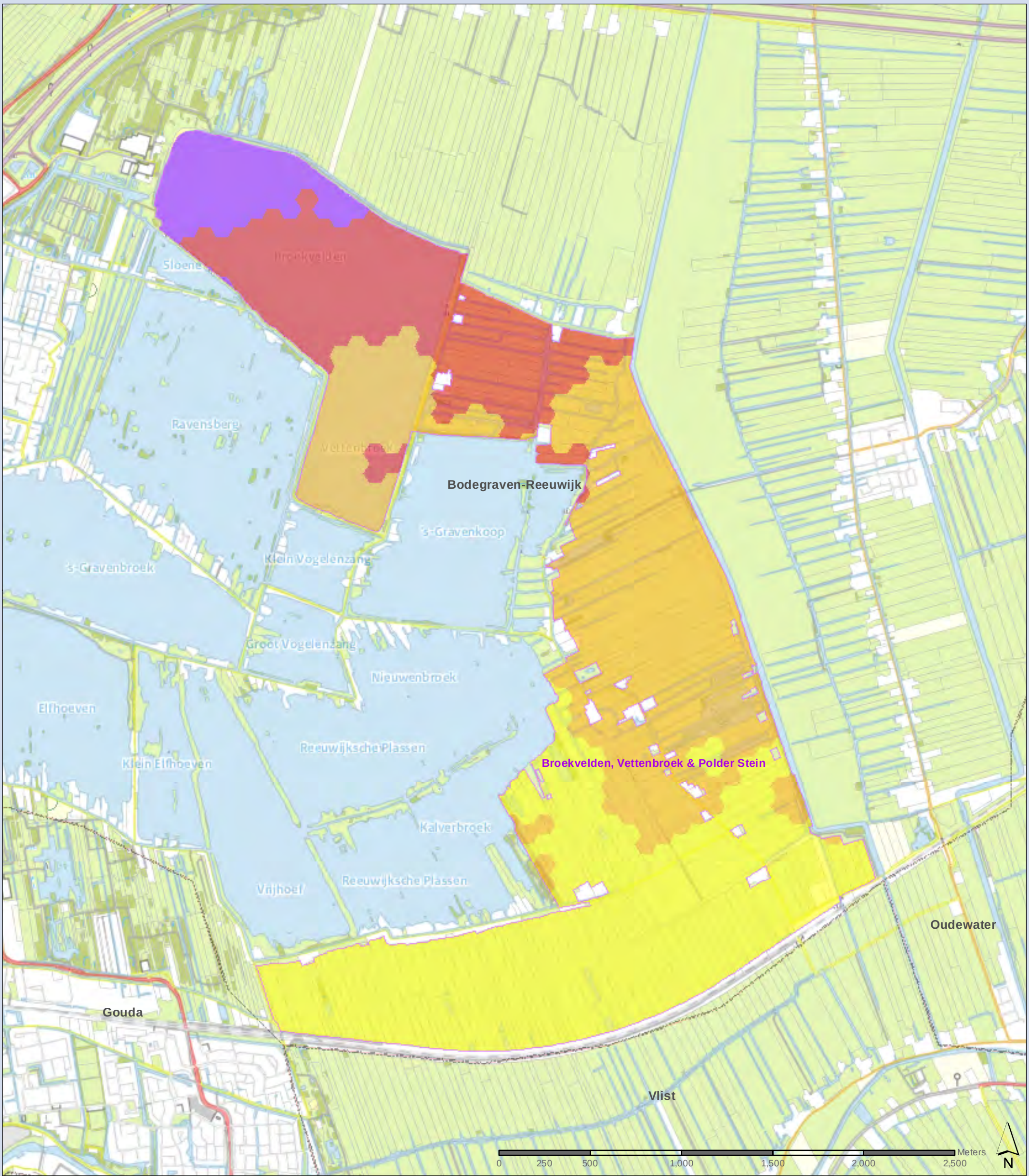
Stikstofdepositie 2012

Nieuwkoopse Plassen & De Haeck

326062
Datum: 19-3-2013
Schaal: 1:40,000
Formaat: A3

 Grontmij
De Holle Bilt 22, 3732 HM De Bilt
Postbus 203, 3730 AE De Bilt
T +31 30 220 74 44
F +31 30 220 02 94
info.milieu@grontmij.nl
www.grontmij.nl

© Grontmij Nederland bv. Alle rechten voorbehouden

**Stikstofdepositie
(mol/ha/jaar)**

- Natura 2000
- Veehouderijen

**Bestemmingsplan
West**

Stikstofdepositie 2004

Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein

326062

Datum: 19-3-2013

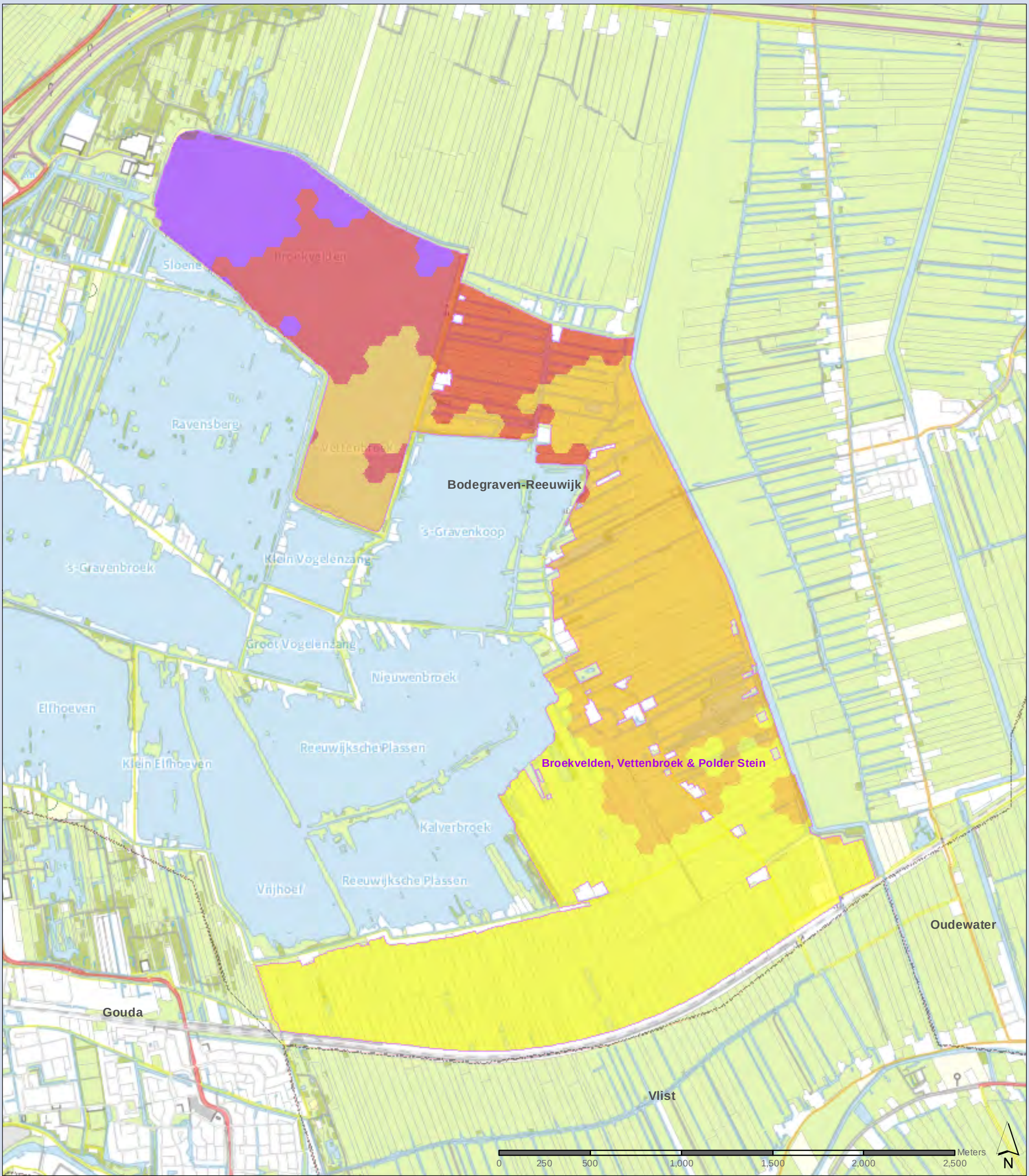
Schaal: 1:20,000

Formaat: A3

De Holle Bilt 22, 3732 HM De Bilt
Postbus 203, 3730 AE De Bilt
T +31 30 220 74 44
F +31 30 220 02 94
info.milieu@grontmij.nl
www.grontmij.nl

© Grontmij Nederland bv. Alle rechten voorbehouden

**Stikstofdepositie
(mol/ha/jaar)**

□ Natura 2000
★ Veehouderijen

**Bestemmingsplan
West**

Stikstofdepositie 2010

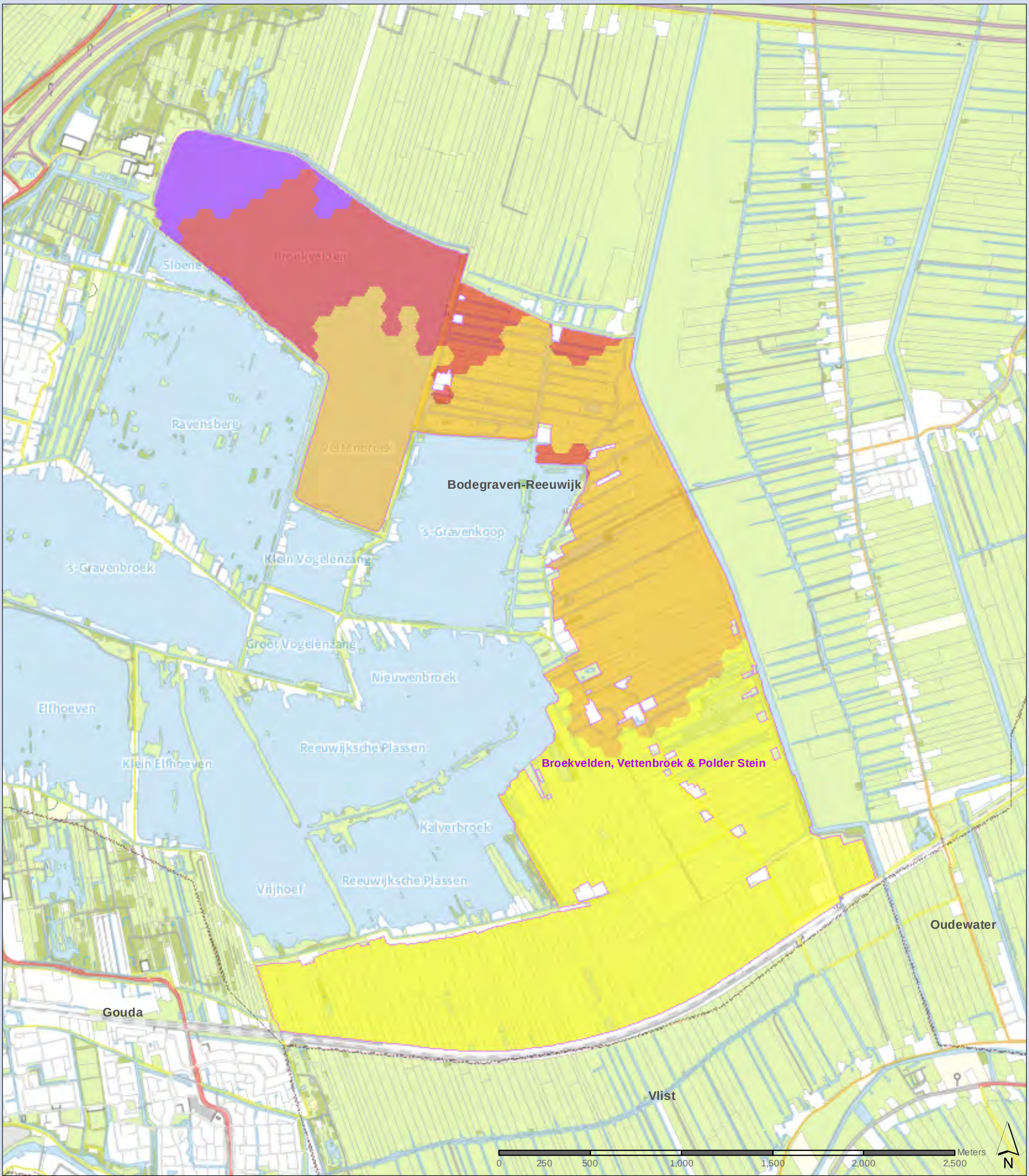
Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein

326062
Datum: 19-3-2013
Schaal: 1:20,000
Formaat: A3

De Holle Bilt 22, 3732 HM De Bilt
Postbus 203, 3730 AE De Bilt
T +31 30 220 74 44
F +31 30 220 02 94
info.milieu@grontmij.nl
www.grontmij.nl

© Grontmij Nederland bv. Alle rechten voorbehouden

**Stikstofdepositie
(mol/ha/jaar)**

 Natura 2000
 Veehouderijen

**Bestemmingsplan
West**

Stikstofdepositie 2012

Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein

326062
Datum: 19-3-2013
Schaal: 1:20,000
Formaat: A3

De Holle Bilt 22, 3732 HM De Bilt
Postbus 203, 3730 AE De Bilt
T +31 30 220 74 44
F +31 30 220 02 94
info.milieu@grontmij.nl
www.grontmij.nl

© Grontmij Nederland bv. Alle rechten voorbehouden

